

המכללה לאמנויות יפו העתיקה

כללי

1. המכללה לאמנויות יפו העתיקה (להלן-"המכללה") נוסדה בשנת 1965 על ידי עיריית תל אביב-יפו, ופעלה במשך כ- 20 שנה כמרכז לאמנויות לנוער.
2. בשנת 1988 הוכר המרכז כמכללה אזורית להכשרת מדריכי אמנות, המקיימת לימודי העשרה והכשרה בכל הרמות, סיורי אמנות, הרצאות ופרוייקטים בהכרת משרד החינוך, התרבות והספורט.
3. החל משנת 1988 המכללה מנוהלת על ידי מר א.ב., מנהל המכללה.
4. המכללה מציעה לימודי חוץ בקורסים בודדים ולימודי תעודה (מדריך מוסמך/בכיר באמנות) ב- 3 מסלולים, כמפורט להלן:
מסלול א' - מדריך מוסמך לאמנות – דו שנתי.
מסלול ב' - מדריך מוסמך בכיר לאמנות – תלת שנתי.
מסלול ג' - תעודת הוראה באמנות - מורה בכיר, בשיתוף מכללת אורנים.
5. הלימודים מוכרים על ידי קרנות ההשתלמות ולפי חוק הפיקדון.
6. המכללה מציעה מגוון של קורסים במגמות ציור, קרמיקה, פיסול, צורפות, צילום שחור לבן וויטראז'.
7. תנאי קבלה:
לימודי חוץ (קורסים בודדים) - ללא תנאי קבלה.
לימודי תעודה - בהתאם להחלטת ועדת קבלה.
תעודת הוראה - זכאות לתעודת בגרות מלאה ועמידה במבחן סף בציון מעבר 85 או בחינה פסיכומטרית 480 נקודות מינימום.
8. שכר לימוד לשנה במסלול לימודי תעודה הינו כ- 12,000 ש"ח, לא כולל כלים אישיים, חומרים, מודלים ותשלום עבור פעילות העשרה. הנחות ניתנות לתושבי תל אביב - יפו.
9. הכנסות המכללה בשנת 2003 נבעו מהמקורות שלהלן:
תשלום שכר לימוד של תלמידים;
תערוכות;

- הכנסות מהדרכות קבוצות במקום;
- הכנסה צפויה ממשרד החינוך;
- הכנסות המכללה מפעילויותיה בשנת 2003 הסתכמו בכ- 467,000 ש"ח.
10. הוצאות המכללה בשנת 2003 הסתכמו ב- 846,000 ש"ח.
- 379,000 ש"ח מהוצאות המכללה מומנו על ידי העירייה. כלומר, כ- 55% בלבד מהוצאות המכללה כוסו על ידי הכנסות המכללה כמצוין בסיפא של סעיף 9 לעיל.
11. תקציב המכללה לשנת 2003 עמד על סך של 843,000 ש"ח.
12. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת כי החל משנת 1988 סיימה המכללה כל שנה "במאזן תקציבי ולפעמים ביתרה של 100,000 ₪". עוד הוסיף כי "ענקב אכילס" של המכללה היה בפרסום לקוי ומועט, מחוסר תקציב – סעיף פרסום.

תלונות

13. בשנת 2003 התקבלו בעירייה מכתבי תלונה שונים (להלן - "התלונות") שנכתבו על ידי מרצים במכללה, עובדי מינהל ותלמידים (להלן - "המתלוננים"). בתלונות נמתחה ביקורת אודות הניהול הלקוי של מנהל המכללה, יחסי אנוש לקויים ואי סדרים הגובלים לכאורה במינהל לא תקין.
14. התלונות התמקדו במישורים הבאים:
- במישור הכספי – רכישות כפולות שמומנו מתקציב "קופה קטנה", דיווחים כוזבים למוסד לביטוח לאומי המממן את שכר הלימוד של חלק מהתלמידים, דיווח שעות עבודה נוספות מופרזות למנהל המכללה, העסקת עובדים ללא הצדקה כלכלית וכדומה.
- במישור הפדגוגי – שמירה על הקיים ומניעת פיתוח והרחבת אפשרויות הלימודים במכללה, קליטת עשרות בודדות של תלמידים מדי שנה, אישור פתיחת שיעורי לימוד לתלמידים אחדים בלבד, העברת שיעורים משותפים לתלמידי שנה א' ותלמידי שנה ב', וכדומה.
15. לביקורת הוצג מכתב תמיכה במכללה ובמנהלה מתאריך 22 בינואר, 2002, עליו חתומות שלוש תלמידות מהמכללה. הביקורת מצאה כי תלמידות אלו חתומות על מכתב מתאריך 5 באוגוסט, 2002, שנשלח למנהל אגף המכללות במשרד החינוך. במכתב זה התלוננו תלמידים כי אין תכנית לימודים מוגדרת וברורה וכי במהלך שנת הלימודים הראשונה התברר להם כי קיימת תכנית לימודים אחת לתלמידי שנה א' ו-ב' ללא קורסים מתקדמים לתלמידי שנה ב'.
- אחת התלמידות היתה חתומה על מכתב תלונה נוסף מתאריך 24 ביוני, 2003, שנשלח למנהל אגף תרבות בעירייה.

מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת מכתב ששלח למנהלת מינהל החינוך והתרבות בתגובה למכתב התלמידים מתאריך 5 באוגוסט, 2002. במכתבו ציין, בין השאר, כדלקמן:

"המכתב מביע מערכת ציפיות עתידיות ולא תלונה על אי מתן שרות... אני גאה על כך שהבאנו את תלמידינו הסטודנטים למודעות אמנותית גבוהה... ויש להם דרישות גבוהות כמו למכללות ואקדמיות אחרות בארץ..."

משיחה שערכה הביקורת עם אחת מהתלמידות מסרה האחרונה כי חתמה על מכתב התמיכה מאחר ומנהל המכללה מסר לה ולחברותיה (שרק החלו לימודיהן במכללה) כי במידה ולא יתמכו בו ובפועלו - תהיה מעורבות גדולה יותר של גורמי העירייה בפעילות המכללה. מעורבות זו, לדבריו, עלולה הייתה לגרום לסגירת קורס "צורפות" אליו היו רשומות (במועד כתיבת המכתב) היא ותלמידה נוספת בלבד. לדבריה, לאחר תקופה מסויימת במכללה, שינתה דעתה בנוגע למכללה ולדרך ניהולה ולכן צירפה שמה לאחת התלונות.

עבודת הביקורת

16. הביקורת התייחסה בדוח הביקורת לנושאים שהועלו בתלונות שעניינם: השכרת חדרים ואולמות; עבודה נוספת והיעדרויות; החזרי הוצאות מקופה קטנה; רישום לא תקין בסעיפי תקציב; אי הקפדה על עמידה של סטודנטים בדרישות המכללה; שעות נוספות; גבייה ביתר; נוכחות בתערוכות לימודים; הוצאות שונות. הביקורת לא בדקה את הכדאיות שבהמשך הפעלתה של המכללה על ידי עיריית תל אביב - יפו.

17. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "לא נבדקו מניעי המחלונות". מנהל המכללה צרף לתגובתו מכתב אנונימי אשר לטענתו נשלח אליו בתאריך 23 במרץ, 2002. במכתב נרשם, בין השאר, כי גב' ר.ב.א.פ. ששימשה כמרצה במכללה "מארגנת את כל התלמידים נגד, ורוצה להעיף אותך ולנהל את המקום."

ממצאים

פרק א - השכרת חדרים ואולמות

18. רקע

העירייה מתירה השכרת אולמות וחדרים במתקניה לגורמים שונים, עירוניים ופרטיים. בפרוטוקול ועדת תעריפים עירוניים, מחודש אפריל 2002, בנוגע לדמי שימוש למתקני מינהל החינוך מצויין, בין השאר, כדלקמן: "אין לאפשר שימוש באולם ללא הסדר כספי." עוד מצויין בפרוטוקול בנוגע לתעריפי ההשכרה לשנת 2001, בין השאר, כדלקמן:

סכום ב-ש (לשימוש עד 3 שעות)

170

חדר רגיל

700

אולם שאינו אודיטוריום - אירוע

- בפרוטוקול לא רשום כי גורמים עירוניים אינם חייבים בתשלום דמי שימוש.

ממסמך פרסומי של המכללה משנת תשס"ג מצויין, בין השאר, כדלקמן: "בתיאום מוקדם, ניתן לעתים גם לארגן שיח-גלריה וצפייה בפעילות אומנותית וכמו כן לשכור את הגלריה או החדרים לאירועים פרטיים (כפוף לתקנון)"

לפי הפרוטוקול הנ"ל על המכללה לחתום על הסכם בינה לבין השוכרים בטרם נעשה שימוש במבנה המכללה ולפרט בהסכם את התמורה המתקבלת בגין ההשכרה.

ממצאים 19.

א. מהמסמכים שנמסרו לביקורת עולה כי המכללה נוהגת להשכיר את האולם והחדרים לגורמים פרטיים (להלן-"השוכרים") לצורך הצגת תערוכות וקיום אירועים פרטיים.

ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי המכללה השכירה את חדרי המכללה פעמיים בלבד בשנים 2002 - 2003 וכי המכללה חתמה על הסכמי השכרה עם הגורמים ששכרו את חדרי המכללה וקיבלה תמורה כספית בהתאם לפרוטוקול.

ג. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, לביקורת נמסר מ.ר ש.ב., שהיה אחראי על התחזוקה במכללה, ומעובדים נוספים שעבדו במכללה, כי מנהל המכללה ערך מספר אירועים פרטיים באולם המכללה לרבות פגישות מחזור למקורביו, ללא דיווח ו/או ביצוע תשלום כספי עבור השימוש במבנה. מנהל המכללה דרש מ.ר ש.ב. לעבוד באירועים אלה ולהיות אחראי כי הכל מתנהל כשורה, ומעובדת הניקיון לנקות המקום.

מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת מכתבים שונים בנוגע לאירועים פרטיים שנערכו במכללה. מכתבים אלה עולה כי במכללה נערכו האירועים הבאים:

- ערב פרידה לעובד מינהל החינוך, התרבות והספורט.

- אירוע חברתי של "מועדון צעירים יפו העתיקה".

מנהל המכללה עומד בראש ועדה מארגנת של המועדון (לפחות החל משנת 1998). באחד המכתבים רשום כי מדובר באירוע מסורתי וכי "במקרים בהם אין אפשרות לקיים האירוע בסימטה נהגנו להעבירו למכללה לאמנויות. לאירוע מגיעים כשישים משתתפים, חלקם עם ילדיהם, והוא כולל מפגש חברתי, שירה ומחול."

ד. מנהל המכללה מסר לביקורת כי אחת ההשכרות, כמצויין לעיל, בוצעה על ידי חמותו אשר שכרה חדר במכללה במטרה לחגוג את יום הולדתה של בתו.

- ה. מההסכם שהוצג לביקורת עולה כי בתאריך 30 במאי 2002, נערך במכללה "אירוע פרטי" ולצורך כך שולמו 175 ש"ח בלבד עבור השכרת חדר במכללה. ההסכם שהוצג לביקורת אינו חתום על ידי המכללה אלא על ידי השוכרת בלבד ונכון למועד כתיבת טיוטת הממצאים מנהל המכללה טרם מסר לביקורת מי ייצג את המכללה במעמד החתימה על ההסכם. הביקורת איתרה כי בתאריך 27 במאי, 2002, הופקה קבלה זמנית ובתאריך 10 ביוני, 2002, הופקה קבלה ממוחשבת עבור התשלום הנ"ל.
- ו. משיחות שערכה הביקורת עם עובדים במכללה עולה כי האירוע, אשר לפי התאריך בהסכם נערך כחודש לאחר היותה של בתו של מנהל המכללה בת 12 שנים, (מנהל המכללה מסר לביקורת כי לא היה מדובר בבת מצווה אלא ביום הולדת רגיל), נערך בחלל המכללה. קרי, לפי תעריפי ההשכרה המצויינים לעיל, עלות ההשכרה אמורה הייתה להיות לכל הפחות 700 ש"ח ולא 175 ש"ח כפי שמצויין בהסכם.
- ז. הביקורת איתרה הסכם השכרה מתאריך 21 בפברואר 2002, שנחתם בין המכללה לבין שוכר אחר, ממנו עולה כי האחרון שילם למכללה עבור השכרת חדר 300 ש"ח. החתימה על הסכם זה נחזית להיות של מנהל המכללה.
- מ. מדוח "הכנסות מסיונים והשכרת אולמות - 2003" עולה כי בחודש מרץ 2003 השכירה המכללה חדר, בשני מועדים שונים, בעלות של 330 ש"ח עבור כל אחת מההשכרות הנ"ל. עוד הוסיף מנהל המכללה, כי במועדים המעטים בהם השכיר חדרים במכללה לגורמים חיצוניים, נדרש אחד מעובדי המכללה האחראי על האחזקה להיות נוכח באירוע. עבור שעות נוספות אלה לא זכה העובד הנ"ל בתגמול בגין שעות נוספות. לטענתו של מנהל המכללה, במטרה לפצות את מר ש.ב. בגין השעות הנוספות שביצע, אישר לו לעבוד פחות שעות במועד אחר. "סידור" זה לא בא לידי ביטוי בכרטיס הנוכחות של מר ש.ב..
- ט. לפי כרטיס הנוכחות של מר ש.ב., בתאריך 30 במאי, 2002, עבד משעה 14:00 עד שעה 22:00, כפי שנדרש לעבוד מדי יום.
- מ. ש.ב. מסר לביקורת כי באירוע בת המצווה של בתו של מנהל המכללה, מנהל המכללה אף דאג כי הראשון ילבש מדים ויוצג בעיני הורי תלמידי כיתה של בתו כמאבטח המקום. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "העובד ש.ב. שנשאר עוד שעה בלבד, כמו תמיד, קיבל תודות וברכות וכן זר פרחים ולקח שאריות כיבוד. לטענה לגבי **"מאבטח"** (ההדגשה במקור) – הסתכם בכך שהכניס את התלמידים שהגיעו במרוכז ונעל את השער מטעמי בטחון בתקופת מתיחות ביפו."

י. בפרוטוקול ועדת תעריפים עירוניים מחודש אפריל 2002 בנוגע לדמי השימוש באולמות שבאחריות אגף התרבות מצויין, בין השאר, כדלקמן: "עבור שירותי ניקיון ואחזקה שאינם (ההדגשה במקור) במסגרת הפעילות השוטפת של האולם יגבה תשלום נוסף". המכללה לא גבתה סכום נוסף עבור שירותי הניקיון שסיפקה לשוכר ועובדי הניקיון והאחזקה של המכללה ביצעו עבודה זו כחלק מעבודתם השוטפת, בניגוד להנחיות העירייה.

פרק ב - עבודה נוספת והיעדרויות

20. רקע

- א. בנוהל עירוני מספר 5.10 בנושא מתן היתרים לעבודה פרטית מפורטות הוראות לעובדי עירייה המעוניינים לעבוד, בנוסף לעבודתם בעירייה, בעבודה פרטית.
- ב. עובד עירייה המעוניין לעבוד בעבודה נוספת חייב למלא ולהגיש לממונה עליו טופס "בקשת היתר לעבודה פרטית".
- ג. בטופס הנ"ל מתחייב העובד, בין השאר, כדלקמן:
- "1 הנני מצהיר כי עבודתי הפרטית אינה קשורה במישרין או בעקיפין בחפקידי כעובד עירייה. לא חפגע במילוי חפקידי ולא חפגע בטיב ביצועו. לא חפגע באינטרס של שירות העירייה ובאינטרס של הציבור הרחב."
- ד. מנהל המכללה מסר לביקורת כי עובדי המכללה הקבועים, לרבות הוא בעצמו, אינם עובדים בעבודה נוספת/פרטית.

21. ממצאים

- א. הביקורת איתרה כי מנהל המכללה הגיש לממונים עליו בעירייה בקשות להיתר עבודה פרטית.
- ב. בבקשה מתאריך 7 במאי 2000 רשם מנהל המכללה כי העבודה הנוספת הינה "חברות טיולים כמדריך טיולים עצמאי", וכן כי "מדובר בפעילות בסופי שבוע שלא מפריעה לעבודה השוטפת".
- ג. בתאריך 3 ביולי 2000 הודיע מנהל אגף משאבי אנוש למנהל המכללה כי אושר לו לעבוד כמדריך ומלווה טיולים עצמאי, מחוץ לשעות עבודתו בעירייה. האישור הנ"ל היה תקף עד לתאריך 7 במאי 2003.
- ד. בתאריך 3 ביולי 2003 שלחה מרכזת חוזים והתקשרויות באגף משאבי אנוש מכתב למנהל המכללה, לפיו בתאריך 7 במאי 2003, פג תוקפו של היתר העבודה הפרטית של האחרון ובמידה ומעוניין להמשיך ולעסוק בעבודתו הפרטית עליו להגיש בקשה נוספת לקבלת אישור.

ה. בתאריך 1 באוגוסט 2003 חתם מנהל המכללה על טופס "בקשת היתר לעבודה פרטית", ממנו עולה כי הנ"ל מעוניין לעבוד בארץ ובחוץ לארץ כ"מרצה מנחה מדריך ומלווה טיולים". עוד עולה מטופס הבקשה כי שעות העבודה המבוקשת הינן "כפוף לזמן פנוי. + סופי שבוע, חגים, קיץ."

הבקשה אושרה בתאריך 6 באוגוסט, 2003, על ידי מנהל משאבי אנוש במינהל החינוך בעירייה.

ו. מנהל המכללה מסר לביקורת כי למרות בקשותיו לקבל היתר עבודה טרם ניצל אישורים אלה. כלומר, בפועל לא עבד בעבודה נוספת.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"ההיתר הוכן מראש במטרה לנצלו לכשאתיים קורס מלווה קבוצות שלמדתי בימי שיעור בחברת "נחור", על חשבוני (ההדגשה במקור) (כולל שתי נסיעות התמחות (סטאז')."

ז. לביקורת נמסר מרכזת לשעבר במכללה כי מנהל המכללה הקליד וצילם פרסומים של טיולים, שככל הנראה קשורים לעיסוקיו הפרטיים, באמצעות עזרים השייכים למכללה. לדברי עוזר האחזקה, מנהל המכללה הסתייע לצורך כך בגורמים נוספים שאינם מעובדי המכללה, אשר שהו במכללה לצורך ביצוע צילומים אלה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת כדלקמן:

"לקראת נסיעתי בתפקיד לסמינר "יורו מד" באירופה, הכנתי חומר עיוני להסברה מול נציגי מדינות אחרות, כולל חומר היסטורי בנושא יפו למבקרים במכללה וכן מהארץ ומשלחות גומלין מחו"ל."

ח. לביקורת נמסר כי עובד בדרגתו של מנהל המכללה זכאי ל-32 ימי חופשה בשנה.

ט. הביקורת איתרה בקשות לחופשה שהגיש מנהל המכללה לעירייה, כמפורט להלן:

תאריכי החופשה	מספר ימי עבודה בהיעדרות	כתובת בחופשה	הערה בטופס הבקשה
11/08/98-27/08/98	11	"חו"ל רוסיה מוסקבה לניגוד העשרה מקצועית באמנוח"	"בקשת אישור עקרוני, החופשה בגבולות התאריכים הנ"ל, חובת ניצול חופשה."
29/07/01-14/09/01	21(*)	כתובתו של מנהל המכללה	
30/01/02-05/02/02	3	"חו"ל"	
21/04/02-23/04/02	3	"חו"ל"	

תאריכי החופשה	מספר ימי עבודה בהיעדרות	כתובת בחופשה	הערה בטופס הבקשה
01/12/02-04/12/02	4	"בחוף-לארץ"	"הלימודים בפגרה, ניצול חופשתי השנתית"
05/01/03-13/01/03	6	"חול-ל ספרד. ברצלונה סמינר יורו-מד." (**)	
03/08/03-27/08/03	16	לא רשום	(***)
02/12/03-07/12/03	3	"בארץ ובחול-ל"	

(*) מכרטיסי הנוכחות של מנהל המכללה עולה כי הנ"ל דיווח על היעדרות בתאריכים 1 באוגוסט 2001 – 4 בספטמבר 2001 ובתאריך 9 בספטמבר 2001. בכרטיס הנוכחות צויין בכתב יד בימי ההיעדרות הנ"ל "חופשה שנתית".

(**) במסמך של המכללה, שאינו נושא תאריך, וככל הנראה הופק לקראת סוף שנת תשס"ג מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"סמינר ברצלונה-ספרד השתתפות המנהל במפגש רב חרבותי בברצלונה אליו הוזמן, במסגרת פרויקט יורו-מד של הקהילה האירופית. שהחל באנקרה תורכיה לחילופי סטודנטים המתוכנן לקיץ 2003 בבליה. וכן רשמים מביקור במכללה לאמנות פלסטית בברצלונה ובתערוכות מקור של פיקסו, סלודור דאלי, גאודי חואן מירו ואנטוני טאפיס." (ההדגשות במקור).

הביקורת מדגישה כי מאחר ומרבית התלמידים הנרשמים ללימודים במכללה הינם בעלי קשיים כלכליים וחלקם אף מקבלים סיוע של המוסד לביטוח לאומי, לא ברור מי מהם אמור היה להשתתף באירוע של חילופי סטודנטים שמנהל המכללה לקח חלק בהכנתו.

מנהל המכללה מסר לביקורת כי מדובר היה בהכנה לסמינר שאורגן על ידי האיחוד האירופי בשיתוף העירייה ובסופו של דבר ישראל לא השתתפה בסמינר זה.

מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת העתק מטופס מועמדות להצטרפות למשלחת, שמולא בשנת 2001 על ידי תלמידת המכללה. מבידיקה שערכה הביקורת עולה כי לימודיה של תלמידה זו מומנו על ידי המוסד לביטוח לאומי. כמו כן עולה כי התלמידה רשמה בשנת 2002 מכתב למנהל המכללה, לפיו מצבה הכלכלי רע ואינו מאפשר לה להשתתף בסמינר שהתקיים במצפה רמון.

(***) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי בפועל ניצל 12 ימי חופשה בלבד.

י. הביקורת איתרה בכרטיסי הנוכחות של מנהל המכללה חופשות נוספות עליהן דיווח שלא אותרו בגינן בקשות שהגיש לממונה עליו. להלן המקרים:

(1) בכרטיס הנוכחות של חודש מרץ 2002, צויין כי בתאריכים 11 במרץ 2002 – 17 במרץ 2002, מנהל המכללה היה ב"שליחות לחו"ל-בתפקיד". באישור הנושא תאריך 29 באפריל 2002, ששלח עוזר מנכ"ל העירייה למנהל אגף משאבי אנוש, מצויין כדלקמן:

"מנכ"ל העירייה מר ק. מאשר 5 ימי העדרות בתפקיד למנהל המכללה מנהל המיכללה ללימודי האמנויות ביפו, אשר יצא למורקיה להשתלמות מקצועית במסגרת תוכנית "יורו מד". מועד הנסיעה: 11-17/3/02.

הוצאות הנסיעה – מומונו ע"י הקהילה האירופית, במסגרת פרויקטים של האיחוד האירופי."

(2) בכרטיס הנוכחות של חודש אוגוסט 2002, צויין כי בתאריכים 4 באוגוסט 2002 – 21 באוגוסט 2002, מנהל המכללה היה ב"חופשה שנתית". מנהל המכללה נעדר בחופשה זו 12 ימי עבודה.

יא. בתאריך 30 בינואר 1997, מנהל אגף התרבות בעירייה כתב למנהל המכללה מכתב בו צויין כדלקמן:

"אבקשך בכל לשון של בקשה, לדאוג לכך שלא ייווצר מצב של העדרות ממושכת שלך לצורך חופשה, בתקופת שנת הלימודים של המרכז שבהנהלתך. נוכחותך במשך תקופת הלימודים במרכז חייבת לשאוף למכסימום של רציפות, ואני רואה בכך חשיבות עליונה במסגרת מילוי תפקידך כמנהל המרכז.

יש לרכז ככל עובד מוסד הוראה וחינוך את חופשותיך בעת שהמוסד אינו פעיל.

אודה מראש על תשומת לבך להבא בעניין, למען לא יחזור בשנית." (ההדגשות במקור).

יב. לביקורת נמסר כי בשנת 2001 נעדר מנהל המכללה כחודשיים מהמכללה, בחודשים יולי-אוגוסט. חודשים אלה הינם חודשי עבודה חשובים והכרחיים מאחר ובהם אמורה הנהלת המכללה להכין ולתכנן את הפעילות לשנת הלימודים הבאה, לרבות רישומי תלמידים, גיוס מרצים והכנת תכניות לימודים. רכזת המכללה באותה עת מסרה לביקורת כי כשבוע לאחר היכנסה לתפקיד רכזת במכללה, יצא מנהל המכללה לחופשה של כחודשיים מבלי להכשירה לתפקיד ו/או לסייע לה בהכנת המכללה לשנת הלימודים הקרובה. עובדת היעדרותו של מנהל המכללה הייתה משמעותית לאור העובדה שרכזת זו התקבלה לעבודה כמרצה לפיסול ללא רקע כלשהו בפדגוגיה.

מטופס של "עזרה ובצרון" חברה לשיכון בע"מ (להלן - "עזרה ובצרון") עולה כי עובדת זו החלה עבודתה כרכזת הכשרה פדגוגית במכללה בתאריך 15 ביולי 2001, ומסמך זה אושר על ידי סגנית חשב מינהל החינוך והתרבות רק בתאריך 5 באוגוסט 2001.

הביקורת איתרה סיכומי ראיונות קבלת מרצים לשנת הלימודים שהחלה בחודש אוקטובר 2001, שערכה ורשמה רכזת זו למרצים חדשים שקיבלה לעבודה במכללה. חלק מראיונות אלה נערכו בתאריכים 1 באוגוסט 2001 ו- 5 באוגוסט 2001 - כ- 15 יום לאחר כניסתה לתפקיד ובעת היעדרותו של מנהל המכללה.

לביקורת נמסר כי בתקופה זו נעדר מנהל המכללה מהמכללה, שב למספר ימי עבודה מועט ושוב יצא לחופשה וזאת, כפי שנמסר לביקורת על ידי מרצים מהמכללה, לצורך הדרכת טיולים בחו"ל עליהם סיפר לאחר שובו לארץ.

ג. מכרטיס הנוכחות של מנהל המכללה עולה כי הנ"ל דיווח שכביכול עבד במכללה בחודש יולי 2001. עוד עולה מכרטיס זה כי בתאריך 24 ביולי, 2001 דיווח מנהל המכללה על 3 שעות נוספות בגין "עבודה במכללה. לקראת חופשה" ובתאריך 26 ביולי 2001 דיווח על 7 שעות נוספות בגין "חפיפה והכנות לחופשה. במשרד".

ד. מכרטיס נוכחות חודש ספטמבר 2001 עולה כי מנהל המכללה דיווח בתאריך 2 בספטמבר 2001, במהלך התקופה בה אמור היה להיות בחופשה, על שעה נוספת בגין "ועדות קבלה".

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת כדלקמן:

"חזרתי מחובת ניצול ימי חופשה לועדת קבלה ל 10 אנשים שיתוף הצוות והרכזים במכללה."

ט. במסמך של המכללה שנושאו תכנית עבודה בשנת 2003 מצויין, בין השאר, כדלקמן:
"פעולות העשרה (ההדגשה במקור) - הרצאות, סיורי אמנות בארץ ובחו"ל (ההדגשה של הביקורת), מרתון רישום, ימי עיון, ערבי תרבות וסמינרים בדגש אמנות."

פרק ג - החזר הוצאות מ- "קופה קטנה"

22. רקע

- א. "קופה קטנה" מהווה את דמי המחזור במזומן העומד לרשות המכללה.
- ב. "קופה קטנה" נועדה לענות על צרכים כספיים דחופים ומיועדת לתשלומי מזומנים עבור הוצאות קטנות (עד 200 ש"ח להוצאה) שאינן מצדיקות התקשרות או הוצאת המחאות על ידי העירייה בגין אופיין והיקפן.

- ג. מרבית תשלומי המכללה מבוצעים באמצעות העירייה למעט תשלומים בסכומים של עד 200 ש"ח המשולמים על ידי עובד המכללה ומוחזרים לו במזומן מ"קופה קטנה" לאחר הצגת חשבונית מתאימה.
- ד. המזכירה הראשית במכללה הינה האחראית על כספים, קבלות וחשבונות ה"קופה קטנה".
- ה. מחזור "קופה קטנה" הינו כדלקמן:

תקופה	ש"ח
03/03 - 01/03	1,000
12/03 - 04/03	2,000 (עקב פנייה להגדלת המחזור)
04/04 ועד למועד עריכת הביקורת	1,000

23. ממצאים

- א. הביקורת מצאה שהוגשו ל"קופה קטנה" חשבוניות בגין הוצאות כפולות הזוהות באופיין שהתרחשו באותו מועד או במועדים סמוכים. ההוצאות הכפולות הינן בעיקר הוצאות בגין צרכי שתייה וכיבוד.
- ב. מר ש.ב. מסר לביקורת כי היו מקרים בהם רכש מוצרים הקשורים לעבודתו כאיש האחזקה עבור המכללה, ולאחר הגשת החשבונית נמסר לו מאחראית "קופה קטנה" כי מנהל המכללה מסר מוקדם יותר באותו מועד, חשבונית בגין רכישת מוצר זהה. מר ש.ב. מסר כי מנהל המכללה לא העביר לרשותו מוצרים אלה, אשר אמורים היו לעבור לחזקתו מתוקף היותו אחראי על מחסן המכללה.
- ג. לביקורת נמסר מעובדי המכללה כי השתייה והכיבוד הנרכשים באמצעות "קופה קטנה" נועדו לרווחת עובדי המכללה בלבד ולרשות תלמידי המכללה עומדת מכונה לשתייה חמה בתשלום.
- ד. לביקורת נמסר מרכזת לשעבר במכללה כי שאריות מוצרי מזון שנרכשו על ידי המכללה ונותרו לאחר אירוע שנערך במכללה, נלקחו מהמכללה על ידי מנהל המכללה, למען לא ידוע ולמטרה לא ידועה.
- ה. להן דוגמאות למצויין לעיל:
מוצרי שתייה:

תאריך	פרטי ההוצאה	סכום (ש"ח)
02/01/00	"חלב, תה"	21.5
03/01/00	"צרכי שתייה"	74

תאריך	פרטי ההוצאה	סכום (ש"ח)
03/01/00	"צרכי שתיה (נס קפה)"	23
06/05/01	"קפה תה סוכר 2"	52
09/05/01	"4 חלב 4 סוכר...."	72.5
25/11/01	"צורכי שתיה"	71.5
28/11/01	"חלב סוכר"	21
18/12/01	"צורכי שתיה"	36
19/12/01	"צורכי שתיה"	43
10/02/02	"תה קפה סוכר"	50
17/02/02	"3 קפה 3 חלב 2 סוכר 1 נס 1 תה"	86.3
26/03/02	"צורכי שתיה"	65
26/03/02	"תה"	19
23/11/02	"שתיה חמה"	21
27/11/02	"שתיה חמה ונרות לחנוכה"	57
28/11/02	"חלב"	16.8
22/12/02	"מוצרי-שתיה"	20
24/12/02	"תה קפה סוכר כוסות ח"פ"	100
14/01/03	"סוכר"	5.4
16/01/03	"...קפה כפיות סוכר חלב"	34.5
16/01/03	"קפה תה סוכר כוסות חלב סוכריות"	128.6
02/02/03	"תה ויסוצקי"	18.9
09/02/03	"קפה תה סוכר חלב"	82
18/06/03	"נ. קפה"	52.7
24/06/03	"נס קפה"	17

חשב ומנהל מחלקת כספים במינהל החינוך, התרבות והספורט רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

"לא נמצאו בממצאים המוצגים הוצאות כפולות וההות באופיין... יתרה מכך, גם אם נמצאו אותן חשבוניות באותו מועד ובאותו אופי, עדיין אין ממצא זה מצביע על "הוצאות כפולות"..."

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "לכל קבלה מצורף מאחור הסבר וחתימה ובאישור דף ריכוז של מנהל האגף והחשבות להחזר."

המסמכים שהוצגו לביקורת כללו חשבוניות מס/קבלות ודוחות ריכוז "קופה קטנה" שנחתמו בחלקם על ידי מנהל המכללה בלבד.

עמודת "פרטי ההוצאה" המופיעה בטבלה לעיל, הינה ההסבר שמצוין על חשבוניות המס/קבלות ודף הריכוז.

פיתוח תמונות:

- (1) לביקורת נמסר ממנהל המכללה כי אין בחזקת המכללה מצלמה כלשהיא.
- (2) הביקורת איתרה כי מדי חודש בחודשו דווח על הוצאות בגין פיתוח תמונות וצרכי צילום, שלא לצורך קורס צילום במכללה.
- (3) מנהל המכללה מסר לביקורת כי צילומי אירועים המתקיימים במכללה אושרו לביצוע על ידי גורמים חיצוניים ושולמו על ידי העירייה ולא באמצעות "קופה קטנה".
- (4) להלן דוגמאות למצויין לעיל:

תאריך	פרטי ההוצאה	סכום ב- ש"ח
18/01/01	"פיתוח תמונות"	58.9
12/02/01	"פיתוח תמונות"	59
27/02/01	"פיתוח תמונות"	60
19/04/01	"פיתוח תמונות והדפסה"	199
16/05/01	"פיתוח תמונות+סרטי צילום"	140
18/05/01	"פיתוח תמונות"	55
30/05/01	"פיתוח+הדפסת תמונות"	150
14/06/01	"פתוח והדפסת תמונות"	50
05/07/01	"פילם"	20
19/07/01	"פיתוח תמונות"	50
17/08/01	"פיתוח והדפסה"	150
23/08/01	"פילם"	50
24/09/01	"פיתוח סרט+הדפסה"	48
14/10/01	"פיתוח והדפסה"	100
17/01/02	"פיתוח תמונות"	198
20/02/02	"פיתוח תמונות"	160
19/03/02	"פיתוח תמונות"	140
25/04/02	"פיתוח תמונות ארוע" (*)	150
06/06/02	"פיתוח תמונות"	100
07/06/02	"פיתוח תמונות"	37
20/08/02	"פיתוח תמונות"	50
09/10/02	"פיתוח תמונות"	95
16/01/03	"פיתוח תמונות"	50
17/03/03	"פתוח תמונות"	150

(*) מזכירת המכללה מסרה לביקורת כי בחודש אפריל 2002 לא נערך אירוע במכללה ו/או אירוע הקשור לפעילותה אשר במהלכו צולמו ופותחו תמונות.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

“בחודש מרץ ואפריל בחוה”מ פסח- התקיימו שיפוצים בכל המכללה. מ-

11 באפריל התקיימה פתיחת תערוכה בגלריית המכללה והכל צולם.”

(5) הביקורת איתרה כי חלק ממועדי הפקת החשבונות עבור פיתוח תמונות היו בסמוך למועדי חזרתו של מנהל המכללה מחופשותיו מחוץ לארץ, כמפורט להלן:

תאריך פיתוח תמונות	תאריך אחרון לחופשתו של מנהל המכללה
19/03/02	17/03/02
25/04/02	23/04/02
16/01/03	13/01/03

(6) כמצויין לעיל, לפי הסכם השכירות שהוצג לביקורת, בתאריך 30 במאי, 2002, נערך במכללה אירוע יום ההולדת של בתו של מנהל המכללה. בתאריך 6 ביוני 2002, הוגשה ל"קופה קטנה" חשבונית עבור פיתוח תמונות בסך 100 ש"ח. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

“ב- 13.1.03 – סמינר “יורו-מד” בתורכיה...”

באפריל- בפסח- שיפוצים במכללה + פתיחת תערוכה בגלריה ב- 11.4.

ב- 13.1.03 - סמינר “יורו-מד” ברצלונה...”

5 ביוני דוכן בשבוע הספר.

2 ביוני פתיחת תערוכה בגלריה.

23 במאי – אירוח דרזים במכללה.

9 ביוני- פתיחת תערוכה בגלריה.

5 ביוני – שומר מתנדב בגן ילדים ומצייר להם על קירות הגן.

1-3 במאי – ביפו העתיקה שבוע איטליה ודוכן קלאסי שלנו.”

(7) הביקורת עיינה בכל התמונות שנמצאו במכללה, כמפורט להלן:

מנהל המכללה הציג בפני הביקורת 5 אלבומי תמונות אשר 3 מתוכם צולמו, לדבריו של מנהל המכללה, על ידי גורם חיצוני באמצעות אישור עבודה. כלומר, התשלום עבור הצילום ופיתוח התמונות בוצע על ידי העירייה ולא מתוך “קופה קטנה”.

התמונות אשר הוצגו באלבומי התמונות צולמו באירועים שונים שנערכו על ידי המכללה.

בפני הביקורת הוצגו תמונות נוספות אשר לטענת מנהל המכללה נמסרו למכללה על ידי גורמים שונים כגון תלמידים וכן תמונות אשר לטענתו צולמו על ידו. כלומר, פיתוח תמונות אלה לא מומן מתוך "קופה קטנה".

הביקורת איתרה תמונות נוספות שהיו תלויות במקומות שונים במכללה ותיעדו פעילויות שכביכול היו קשורות למכללה. מנהל המכללה מסר לביקורת שחלק מהתמונות צולמו על ידי תלמידים.

הביקורת מציינת כי מכמות התמונות שהוצגו בפניה נראה כי מרבית התמונות, אשר עלות פיתוחן מומנה על ידי "קופה קטנה", אינן מצויות במכללה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן: **"בהתראה קצרה לביקורת הוצגו כל האלבומים שבהישג יד, אולם בהמשך, רוכזו מהמחסן והמניירות."**

הביקורת מציינת כי במועד בו הציג בפניה מנהל המכללה את התמונות, הוא מסר כי אלו הן כל התמונות הקיימות. התמונות והאלבומים הנ"ל אותרו על ידי מנהל המכללה במחסן המכללה ובמגירות שולחנו כבר במועד עריכת הביקורת.

1. נורות

- (1) מר ש.ב. מסר לביקורת כי היה מקרה בו הגיש ל"קופה קטנה" חשבונית בגין רכישת נורות והמזכירה יידעה אותו כי מוקדם יותר באותו מועד או במועד סמוך לכך, הגיש מנהל המכללה חשבוניות בגין רכישת מוצר דומה. מר ש.ב. מסר לביקורת כי לא קיבל לרשותו את הנורות שנרכשו על ידי מנהל המכללה.
- (2) להלן חשבוניות שאיתרה הביקורת עבור רכישת נורות במועדים סמוכים:

תאריך	פרטי ההוצאה	סכום בש"ח
01/05/01	"נורות פר"	100
03/05/01	"נורות פר וסוללות"	90
01/10/01	"מנורה"	34
01/10/01	"מנורות"	28

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן:

"נורות פר הם ספויטים נחוצים לנלריה (20 במספר) וכן למורים בכיתות הלימוד... קורה שנרכשות בבוקר ומוחקנות מיד ולא מגיעות לידי של עובד השירות אה"צ."

פרק ד - עמידה בדרישות המוסד

24. רקע

- א. התלמידים במסלול תעודה מחוייבים להשתתף בקורסים מעשיים ועיוניים ולמלא אחר דרישות הקורסים.
- ב. ממסמך של המכללה שנושאו "מדריך מוסמך לאמנות תשס"ג" מצויין כי עבודות הגמר במקצועות דידיקטיקה, תולדות האמנות ופסיכולוגיה הינן חובה.
- ג. בידיעון המכללה מצויין, בין השאר, כי על התלמיד "להקפיד להגיע לכל השיעורים ובזמן. היעדרות תותר רק באישור רפואי או בתאום מראש עם מזכירות המכללה."
- ד. התלמידים אמורים לקבל תעודת גמר רק לאחר אישור כי עמדו בכל הדרישות הפדגוגיות של המכללה. בידיעוני המכללה ובנוהל הענקת תעודות ואישורים של המכללה מצויין, בין השאר, כי: "קבלת תעודה מותנית בעמידת התלמיד/ה בכל המטלות והעבודות שנתנו במשך שנת הלימודים וכן בנוכחות בשיעורים - 80%". עוד מצויין בנוהל הנ"ל בנוגע להיעדרות מהשיעורים כי "ניתן להיעדר 10% מכלל שעות הלימוד ללא אישור, דהיינו 3 פגישות מקסימום. במקרה של היעדרות מוצדקת - יש להמציא אישור. במקרה של בעיה מיוחדת - יש לחאם עם מנהל המרכז".

25. ממצאים

- א. מעיון הביקורת בתיקי תלמידים אותרו המקרים שלהלן:

מר ע.ג.:

- (1) הביקורת ביקשה לעיין בעבודת הגמר של מר ע.ג. בקורס דידיקטיקה. מנהל המכללה הציג בפני הביקורת עבודה בקורס הנ"ל אשר לפי מזכר של המרצה בקורס היתה חלקית ומר ע.ג. התבקש לשפרה.
- (2) עבודה סופית לא אותרה ומנהל המכללה מסר לביקורת כי יתכן והתלמיד לא נדרש להגישה עקב הצגת אישורים מקורסים מעשיים שונים שלמד באופן פרטי ו/או מאחר והיה, לטענתו של מנהל המכללה, פצוע צה"ל.
- הביקורת מדגישה כי הקורסים בהם למד בטרם החל לימודיו במכללה היו קורסים במקצועות מעשיים בלבד ללא קשר ללימודי הדידיקטיקה בהם לא הגיש עבודה סופית. כמו כן, הביקורת איתרה הצהרת בריאות של מר ע.ג. לפיה הנ"ל מצהיר כי הינו בריא ולא ידועות לו בעיות רפואיות כלשהן מהן סבל. הביקורת לא איתרה בתיקו האישי של מר ע.ג. אישור כלשהו לטענתו של מנהל המכללה כי התלמיד סובל מבעיה כלשהי הקשורה לשירותו הצבאי. המרצה לדידיקטיקה באותה עת,

אשר שימש גם כרכז במכללה, מסר לביקורת כי לא היה ידוע לו על בעיה בריאותית או נפשית כלשהי ממנה סבל מר ע.ג. יש לציין כי הנ"ל למד במכללה על חשבון מענק הפיקדון שקיבל מהצבא.

מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת אישור של משרד הבטחון ממנו עולה כי למר ע.ג. נקבעה דרגת נכות בשנת 1999. דרגת הנכות לא רשומה על מכתב זה אשר נשלח למנהל המכללה ממר ע.ג., בתאריך 24 במרץ, 2004. כמו כן, צרף מנהל המכללה מכתב מתאריך 24 במרץ, 2004, ששלח לו מר ע.ג., בו נכתב כדלקמן:

"בשנתו קבלתי פטור מהגשת עבודה שניה בדיקטיקה מהסיבות הבאות:

- סיימתי קורסים והשתלמויות באומנות...

- אני נכה צה"ל מאז שנת 1999, עפ"י המסמך המצ"ב (מסיבות של צנעת הפרט מחקתי את אחוז הנכות)."

(3) ממסמך הנושא תאריך 30 במאי, 2001, שנושא "רשימת בוגרי מסלול מוסמך מקצועי - דו-שנתי - שנה"ל תשס"א" ששלח מנהל המכללה לממונה הארצי במינהל התרבות במשרד המדע, התרבות והספורט, עולה כי מר ע.ג. היה בין בוגרי המכללה בשנה זו.

גב' ס.ק.:

(1) ממסמך המפרט שעות היעדרות משיעורי לימוד בשנת תשס"ב עולה כי גב' ס.ק. נדרשה להשלים שעות לימוד ב-6 קורסים.

(2) מטופס שנושא "דו"ח השלמות שיעורים (עקב חיסורים)" עולה כי גב' ס.ק. השלימה 1.5 שעות לימוד בקורס אחד בלבד.

(3) ממכתב הנושא תאריך 23 ביוני, 2002, רשמה מרצה במכללה לרכז הפדגוגי, בין השאר, כדלקמן:

"הנדון: ס.ק. לא הציגה בפרוייקט סוף שנה אצלי- שלושה שבועות נעדרה...."

במסמך שנושא: "פרוייקט גמר לבוגרי מסלול מוסמך/בכיר" מצויין, בין השאר, כי:

"בחום שנת הלימודים תשס"ב, כל סטודנט נדרש להגיש פרוייקט סיום.... התעודה

מוענקת על יסוד הישגים בלימודים ובעבודה מעשית ועל יסוד עבודת גמר."

בטופס גיליון ציונים רשום בכתב יד כי גב' ס.ק. "לא הציגה בפרוייקט סוף שנה אצל ח.ש."

(4) בתיקה האישי של גב' ס.ק. נמצא העתק מתעודת "מדריך מוסמך לאמנות" על שמה.

(5) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת כדלקמן:

“המורה שמוענת כי לא השתתפה בפרוייקט גמר, הכוונה לכיתה ולא לפרוייקט גמר כללי... הגישה מסמכים באיחור, וקיבלה תעודה לאחרונה.”

מנהל המכללה לא התייחס בתגובתו להיעדרותה של גב' ס.ק. בגיליון הציונים שצרף רשום כי מילאה אחר דרישה של 120 שעות שנתיות.

גב' ר.ה.:

- (1) ממסמך המפרט שעות היעדרות משיעורי לימוד בשנת תשס"ב עולה כי גב' ר.ה. נדרשה להשלים 32 שעות לימוד ב-2 קורסים.
- (2) מטופס שנושאו "דו"ח השלמות שיעורים (עקב חיסורים)" עולה כי גב' ר.ה. השלימה 3 שעות לימוד באחד מהקורסים בלבד.
- (3) בטופס גיליון ציונים עבור שנת הלימודים תשס"ב מצויין כי בקורס פסיכולוגיה "העבודות הוגשו בשנים הקודמות".
- (4) בתיקה האישי של גב' ר.ה. נמצא העתק מתעודת "מדריך מוסמך לאמנות" על שמה.
- (5) מנהל המכללה לא התייחס בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת להיעדרותה של גב' ר.ה. מהלימודים ב-2 קורסים.

מר מ.ג.:

- (1) ממסמך המפרט שעות היעדרות משיעורי לימוד בשנת תשס"ב עולה כי מר מ.ג. נדרש להשלים 40 שעות לימוד ב-4 קורסים.
 - (2) בטופס שנושאו "דו"ח השלמות שיעורים (עקב חיסורים)" אין נתונים לגבי השלמת שעות לימוד שהחסיר.
 - (3) בתיקו האישי של מר מ.ג. נמצא העתק מתעודת "מדריך מוסמך לאמנות" על שמו.
 - (4) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי לתלמיד הנ"ל היה "עודף נוכחות מאחר והוכרו לימודיו של 4 שנים קודמות בביה"ס לאמנות..."
- ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי היו מקרים בהם המכללה הקלה בדרישותיה במקרים של תלמידים בעלי נסיבות מיוחדות כגון פצועי צה"ל.

פרק ה - שעות נוספות - עובדים קבועים

26. רקע

א. במכללה מועסקים שני עובדים קבועים מטעם העירייה: מנהל המכללה וגב' ד.פ., מזכירה ראשית.

למכללה אושר להעסיק עובדים קבועים בשעות נוספות. המכסה החודשית שאושרה לכלל העובדים גם יחד היתה 40 שעות נוספות.

ב. עובד עירייה מדווח על שעות נוספות שביצע בטופס רישום שעות נוספות, בו עליו לפרט גם את תכלית עיסוקו בשעות הנוספות.

27. ממצאים

א. מבדיקה שערכה הביקורת עלה כי מנהל המכללה הינו העובד הקבוע היחיד במכללה המדווח ומקבל תוספת שכר בגין ביצוע שעות נוספות.

ב. בפועל, הביקורת איתרה כי בשנים 2001 - 2002 ניצל מנהל המכללה את כל השעות הנוספות הנ"ל ואף דיווח מדי חודש על ביצוע שעות נוספות בהיקף שעות גבוה משאושר לתשלום.

ג. בשנים 2001 - 2002 דיווח מנהל המכללה על שעות נוספות בגין הכנות לתערוכות שנערכו במכללה, השתתפות בתערוכות שאינן בעלות זיקה ישירה למכללה, ועדות קבלה, כנסים שונים, הדרכות סיורי סטודנטים וכדומה.

ד. במקרים רבים ציין מנהל המכללה כי התכלית שלשמה עבד שעות נוספות הייתה "במכללה", ללא הסבר מפורט לסיבה לשהותו במכללה לאחר שעות עבודתו הרגילות או שלא ציין כל הסבר. להלן דוגמאות:

תאריך	שעות נוספות שדווחו על ידי מנהל המכללה	תאור
21 באוקטובר, 2001	14:00-15:00	"שוטף במכללה"
28 באוקטובר, 2001	14:00-16:00 21:00-23:00	"במכללה שוטף"
16 ביולי, 2002	16:00-17:00	"במכללה"
21 ביולי, 2002	21:00-22:00	"במכללה"
22 ביולי, 2002	15:00-17:00	לא רשום
1 בספטמבר, 2002	14:00-14:30 21:00-22:00	"במכללה"
17 בספטמבר, 2002	21:00-22:00	"במכללה"
18 בספטמבר, 2002	14:00-14:30 21:00-21:30	"במכללה"
4 בנובמבר, 2002	14:00-15:00	"במכללה"
15 בדצמבר, 2002	21:00-22:00	"במכללה"

תאריך	שעות נוספות שדווחו על ידי מנהל המכללה	תאור
17 בדצמבר, 2002	21:00-22:00	"במכללה"
23 בדצמבר, 2002	14:00-15:00	"במכללה"

ה. בחודש יוני 2001 דיווח מנהל המכללה על 117 שעות נוספות. לטענתו, השעות הנוספות הרבות נבעו מארגון הדוכן ב"שבוע הספר", ארגון הביתן בגני התערוכה ושהייה כנציג המכללה בשני המקומות. מנהל המחלקה למשאבי אנוש באגף תרבות לא אישר תשלום עבור כל השעות הנוספות מאחר ו"מדובר בחריגה של כמעט פי 3 מהמכסה המותרת לביצוע בחודש (40 ש"נ). חריגה בהיקף זה חייבת להיות עפ"י תכנון ולבקש אישור לכך מראש (מדובר כמעט בשכר כפול לחודש)... היחרה בהיקף 77 ש"נ חייבת בנימוק והסבר:- 1. הצורך. 2. מדוע לא התבקש אישור מראש?...".

מנהל המכללה בהשיבו למכתב זה רשם דברי הסבר, כמפורט להלן:

"חודש יוני במכללה הינו החודש העמוס ביותר מכל השנה הדורש מאמץ מוגבר ושעות עבודה נוספות וחריגות במיוחד שאותם אני אישית מקיים

א. סיום שנה"ל בכל הקורסים ומסלולי התעודה

ב. הרשמה ושיווק ההרשמה בשבוע הספר דוכן רבין

ג. אירגון טקס ותערוכת סוף שנה לבוגרינו

ד. ביתן הרשמה בתערוכת לימודים ארצית בגני תערוכה

ה. אירגון, תכנון תשס"ב...."

מר ש.ב. מסר לביקורת כי ראה המכתב שהתקבל מהעירייה באמצעות הפקס בנוגע לסיבה לשעות הנוספות שדיווח מנהל המכללה וחלק משעות אלה בוצעו בפועל על ידו אך דווחו על ידי מנהל המכללה כאילו בוצעו על ידי האחרון. מכרטיס הנוכחות של מר ש.ב. עולה כי לא דווח על שעות נוספות בחודש יוני 2001 למרות שמנהל המכללה ציין בטופס רישום שעות נוספות כי חלק מהשעות הנוספות שדיווח עליהן בחודש זה נבעו מ"ארגון שבוע הספר", "אירגון ארוע סוף שנה", "ארגון תערוכות ותצוגות" ו"אירגון ביתן בתערוכות לימודים בגני התערוכה".

ו. יש לציין כי בניגוד למנהל המכללה, יתר נציגי המכללה, מרצים ומזכירות, שנכחו בתערוכות מטעם המכללה, ידעו כי לא יקבלו תשלום נוסף בגין שהייתם לאחר שעות העבודה ולא דרשו זאת.

ז. בחודש יולי 2001 דיווח מנהל המכללה על 61 שעות נוספות מהם אושרו על ידי מנהל משאבי אנוש באגף תרבות רק 40 שעות, כפי שהתיר ההסכם.

ח. מר ש.ב., שהיה איש האחזקה במכללה, מסר לביקורת כי חלק מעבודתו כללה סיוע צמוד למנהל המכללה בארגון ובהקמת תערוכות שנערכו במכללה ובארגון דוכני המכללה בתערוכות בהן השתתפה כגון "שבוע הספר", לרבות הובלת הציוד המוצג מהמכללה וממנה. מר ש.ב., שקיבל משכורתו מ"עזרה ובצרון", לא דיווח בחודשים יוני - יולי 2001 על שעות נוספות כלל.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"אין מתפקידיו של עובד שרות ואחזקה ש.ב. זהים לאלו של מנהל המכללה, תמוהה בעיני ההשוואה הסימטרית בש"נ... לא היו לי ציפיות שאקבל יותר ממה שמותר, אך ראיתי חובה לדווח עליהן... אני מוביל במכוניתי את המוצגים לביחן, יום, יום וכל עזרתו של הנ"ל נבעה מהתלהבותו פעם אחת כשלא הייתה ברשותי מכונית, ובשבוע הספר (חד פעמי) (ההדגשה במקור) הוא לא התבקש להישאר מעבר לזמן..."

ט. מר ש.ב. מסר לביקורת כי ארגון המכללה לקראת תערוכות (שדרשו תיקון וצביעת קירות לאחר פירוק תערוכה קודמת), שיפוץ המכללה וכדומה, בוצעו על ידו בלבד, ללא סיוע של מנהל המכללה וברוב המקרים גם ללא נוכחותו של האחרון במכללה באותה עת. חלק מעבודותיו של מר ש.ב. דרשו נוכחותו במכללה במועדים בהם לא הייתה פעילות במקום כגון שעות מאוחרות בלילה וימי שישי ושבת. מר ש.ב., כפי שיפורט בהמשך, לא קיבל תוספת למשכורתו בגין שעות נוספות בהן ביצע עבודות אלה וברוב המקרים, לפי כרטיסי הנוכחות שלו, אף לא דווח על עבודה בשעות אלה.

י. מבדיקת כרטיסי הנוכחות של מנהל המכללה עולה כי בניגוד למר ש.ב., הראשון דיווח ורשם שעות נוספות, לרבות במועדים בהם לטענתו של מר ש.ב., כלל לא נכח במכללה ולא סייע בבצוע הפעולות שדיווח שביצע. כלומר, מנהל המכללה דיווח, כביכול, על שעות נוספות מבלי שביצען כלל ו/או שבוצעו בפועל על ידי מר ש.ב.. מעיון בכרטיסי הנוכחות של מר ש.ב. עולה כי לא תמיד דווח בהם על עבודה בשעות בהן לפי כרטיסי הנוכחות של מנהל המכללה, האחרון עסק בהקמת תערוכות ובשיפוץ המכללה. לדברי המזכירה הראשית במכללה, פעולות כגון שיפוץ וצביעת המכללה לא בוצעו על ידי מנהל המכללה אלא על ידי מר ש.ב. בלבד.

להלן דוגמאות:

תאריך	שעות נוספות שדווחו על ידי מנהל המכללה	תאור
4 בינואר, 2001	18:00-23:00	"הכנות ופתיחת תערוכה בגלריה"
28 בפברואר, 2001	14:00-17:00 21:00-23:00	"הכנות ופתיחת תערוכה בגלריה"

תאריך	שעות נוספות שדווחו על ידי מנהל המכללה	תאור
31 במאי, 2001	18:00-23:00	"פתיחת תערוכה במכללה"
2 ביולי, 2001	17:00-23:00	"הכנת תערוכה"
3 ביולי, 2001	09:00-17:00	"הכנת תערוכה"
4 ביולי, 2001	21:00-24:00	"הכנות לתערוכת סוף שנה"
23 ביוני, 2001 (יום שבת *)	20:00-23:00	"אירגון תערוכה"
7 ביולי, 2001 (יום שבת *)	20:00-23:00	"צביעה והכנות לתערוכה"

* מנהל המכללה מסר לביקורת כי בסופי שבוע לא מתקיימת כל פעילות במכללה לרבות פעילות יוצאת דופן.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "הכוונה למוצאי שבת בדיווחים". כמו כן, רשם כי "כל חודש בסוף השנה עסקתי בהכנות כלליות לרוב לא פיזיות באירגון תערוכות..."

הביקורת איתרה מקרים בהם דיווח מנהל המכללה על שעות נוספות בגין השתתפות באירועים שכביכול אינם קשורים לפעילות המכללה, בין השאר, כמפורט להלן:

תאריך	שעות נוספות שדווחו על ידי מנהל המכללה	תאור
13 בפברואר, 2001	21:00-23:00	"ארוע בנג'ריה יפת" (*)
27 בפברואר, 2001	21:00-23:30	"ארוע בנג'ריה יפת" (*)
19 ביולי, 2001	18:00-23:00	"לילות קסומים ביפו- ארוע" (**)
21 ביולי, 2001	20:00-24:00	"לילות קסומים ביפו" (**)
22 ביולי, 2001	14:00-15:00	"ועדת קבלה דיזנגוף" (***)

* מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי בתאריך 13 בפברואר, 2001, נערך "רב שיח בנג'ריה" ובתאריך 27 בפברואר, 2001, נערכה "הרצאה בנג'ריה".

** מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי בתאריכים אלו חלה "פתיחת תערוכת השני סוף שנה במכללה למבקרים בארועי לילות יפו של מח' מופעים אגף התרבות".

*** "מדרחוב דיזנגוף"

(1) מנהל המכללה מסר לביקורת כי הוא משמש כיו"ר ועדת הקבלה של האמנים המציגים במדרחוב ברחוב דיזנגוף (להלן-"מדרחוב דיזנגוף") ופעילות זו אינה קשורה למכללה.

(2) הביקורת מצאה, כמצויין לעיל, כי מנהל המכללה דיווח על שעות עבודה נוספות בגין נוכחותו בפעילות במדרחוב דיזנגוף.

בחודש יוני 2002 דיווח מנהל המכללה על 10.5 שעות נוספות בגין נוכחותו ב"שבוע הספר".

בחודש יוני 2003 דיווח מנהל המכללה על 113.5 שעות נוספות לפי הפירוט שלהלן:

מספר שעות נוספות	מהות העבודה לפי דיווחי מנהל המכללה
11.5	"שבוע הספר"
28	תערוכת לימודים בגני התערוכה
18	סטודיו לעיצוב (*)
56	אחר
113.5	סך הכל

* מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת כי העבודה היתה בנוגע להפקת ידיעון.

פרק ו - שעות נוספות ודיווחים - עובדים זמניים

28. רקע

א. יתר עובדי המכללה אינם עובדי עירייה כי אם עובדים זמניים שלא מתקיימים לגביהם יחסי עובד מעביד עם העירייה. מרבית העובדים הינם ספקי שירותים לעירייה (להלן - "נשמי"ם).

ב. עבודתו של נש"ם במכללה מוגבלת ל- 9 שעות בשבוע, והוא אינו זכאי לתשלום עבור שעות נוספות, אלא באישור מיוחד.

ג. לפי החוזה שנחתם בין נש"ם לבין המכללה חלה על הנש"ם חובת נוכחות בשיבות, אחת לחודשיים או בהתאם להחייפות, בנוסף לוועדות קבלה בתחילת השנה - גם שלא בשעות עבודתו.

ד. לדבריו של מנהל המכללה, עובדי המכללה הזמניים שביצעו שעות נוספות עשו זאת בהתנדבות בלבד והיו מודעים לעובדה כי לא יתוגמלו כספית בגין שעות אלה.

ה. השכר לשעה של העובדים הזמניים לשנת הלימודים תשס"ג נע בין 45.58 ש"ח לשעה ל- 53.98 ש"ח לשעה, לפי דוח "משכורות צוות תשס"ג".

ו. עד חודש יולי, 2002, עובדי התחזוקה במכללה היו עובדים זמניים באמצעות "עזרה ובצרון" ששילמה משכורתם, ועבדו במכללה במשרה מלאה.

29. ממצאים

א. מר ש.ב.:

(1) מר ש.ב., שהועסק על ידי "עזרה ובצרון", פוטר מעבודתו בחודש יולי 2002.

(2) לפי כרטיסי רישום הנוכחות של מר ש.ב. ומשיחה עימו עולה כי הנ"ל עבד מספר שעות נוספות במהלך השנים 2001 - 2002, לרבות בימי שישי ושבת כשהיה צורך בכך ולפי הנחייתו של מנהל המכללה. לדבריו, מעולם לא תוגמל על שעות נוספות, למרות הבטחותיו של מנהל המכללה.

(3) מעיון בכרטיסי הנוכחות של מר ש.ב. עולה כדלקמן:

(א) החתימה על כרטיסי הנוכחות האמורה להיות של מר ש.ב. אינה אחידה ולעיתים נחזית להיות בכתב יד שונה.

(ב) השעות הנוספות שדווחו בכרטיסי הנוכחות של מר ש.ב. הינן מעטות בהשוואה לדיווחיו של מנהל המכללה אודות ביצוע שעות נוספות רבות שמהותן קשורה לתפקידו של מר ש.ב., במועדים בהם דיווח מר ש.ב. על ביצוע שעות עבודה רגילות בלבד.

(4) מר ש.ב. מסר לביקורת כי עבד הרבה שעות נוספות לפי בקשתו של מנהל המכללה, עליהן לא דיווח בכרטיסי הנוכחות שלו. לדבריו, המגיע לביצוע שעות נוספות היתה הבטחתו של מנהל המכללה כי ידאג לשלבו בעירייה במשרה קבועה. הביקורת איתרה כי מר ש.ב. לא היה העובד היחיד שביצע עבודות נוספות לבקשתו של מנהל המכללה ללא התנגדות ו/או דרישה לתשלום, מאותה סיבה.

ממכתב הנושא תאריך 13 ביוני, 2002, עולה כי ככל הנראה, הייתה זו כוונתו של מנהל המכללה, אשר לאחר פיטוריהם של מר ש.ב. ועובדת הניקיון אשר הועסקו על ידי "עזרה ובצרון", פנה למנהל אגף משאבי אנוש בעירייה, למנהל מחלקת שירותי חינוך בעירייה ולמנהלת מינהל החינוך בעירייה בבקשה "לאשר המשך העסקתם ב"משרה חולפת" בעירייה ולא באמצעות קבלן." (משרה חולפת הינו סעיף בתקציב המכללה המאפשר העסקת עובדים נוספים כגון פקידה בתקופות עמוסות).

(5) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

"בעקבות "חוק חברות כ"א", פוטרו עובדים שהועסקו באמצעות חב' "עזרה ובצרון" וחוייבתי לבצע עבודות ניקיון באמצעות קבלן. העובדים סרבו..."

ב. גב' ד.מ.:

(1) גב' ד.מ. שימשה כרכזת פדגוגית בשנת הלימודים תשס"ב.

(2) גב' ד.מ. הועסקה על ידי המכללה כנש"ם.

(3) לדבריה, התבקשה על ידי מנהל המכללה לעבוד שעות נוספות מעבר למגבלת השעות השבועית החלה על נש"ם (10 שעות שבועיות).

- (4) גב' ד.מ. תיעדה השעות הנוספות בהן עבדה בפועל, החל מחודש ספטמבר 2002 (תחילת עבודתה במכללה), לאור הבטחותיו החוזרות ונשנות של מנהל המכללה כי תוגמל כספית בגין עבודה זו.
- (5) לדבריה, מנהל המכללה הציע לשלם שעות אלה באמצעות יציאתה לחופשה ודיווח על ביצוע שעות אלה או לחילופין, תבצע פחות שעות עבודה בפועל אך תמשיך לדווח על ביצוע היקף שעות עבודה רגיל. גב' ד.מ. סירבה לתגמול באמצעות דיווחים כוזבים.
- (6) בחודש דצמבר 2002 הודיעה גב' ד.מ. למנהל המכללה ש"פתרונותיו" לתשלום עבור השעות הנוספות שביצעה אינם נראים לה ושאלה לא ידאג לתשלום תתבע את העירייה. מנהל המכללה ביקש שתגיש דוח ריכוז שעות חודשי הכולל השעות הנוספות שדרשה בגינת תשלום.
- (7) גב' ד.מ. מסרה לביקורת דף ריכוז שעות חודשי שנרשם על ידה, ממנו עולה כי החל מחודש ינואר 2003, הפסיקה לעבוד שעות נוספות. על מסמך זה צויין בכתב ידו של מנהל המכללה, כדלקמן: "בשיחת סיכום הובהר כי אין שעות נוספות אלה (הטעות במקור) **התפקיד גלובלי כרכות פדגוגית**". גב' ד.מ. ציינה בפני הביקורת כי הערה זו נכתבה על ידי מנהל המכללה לאחר שביקשה להשאיר ברשותה דף ריכוז השעות המקורי.
- (8) בתאריך 31 בדצמבר, 2002, ציינה גב' ד.מ. ביומנה הפרטי כי מנהל המכללה מסר לה, לראשונה, כי משכורתה הינה עבור משרה גלובאלית ולא כפי שסוכם ביניהם בעבר.
- (9) גב' ד.מ. לא תוגמלה בגין אותן שעות נוספות שביצעה בשנת 2002.
- (10) בנוסף, לדברי גב' ד.מ., ימי העבודה עליהם דיווחה בדוח השעות שלה היו כוזבים. הימים בהם עבדה גב' ד.מ. בפועל היו שונים מאלה שדווחה עליהם וזאת בהנחייתו הישירה של מנהל המכללה שאישר בחתימתו דוחות אלה.
- (11) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"סוכם איתה- על תפקיד רכות פדגוגית בהיקף 10 ש"ש גלובלי ללא ש"נ... ניסתה כל הזמן "לסחוט" ולהציע דרכים להגדיל את שכרה, שאלה שוב ושוב אולי העירייה תגדיל לי שכר וכו', ואת כל המענות לפתרונות שלי היא המציאה ולא אני."

- ג. גב' ר.ב.א.פ.:
- (1) גב' ר.ב.א.פ. עבדה במכללה החל מתאריך 13 במאי, 2001 ושימשה כמרצה לפיסול וכרכות פדגוגית.
- (2) גב' ר.ב.א.פ. הועסקה על ידי המכללה כנש"ם.
- (3) לדבריה, טרם תחילת עבודתה במכללה הודיעה למנהל המכללה כי הינה מעוניינת לעבוד יותר מ-9 שעות המאושרות למשרת נש"ם. מנהל המכללה הסכים לבקשתה ואישר דווחי עבודה של 9 שעות במסגרת עבודתה כמרצה, בחודשים יולי-ספטמבר, 2001, כאשר בפועל בתקופה זו לא היו לימודים במכללה. כלומר, דיווחים אלה היו פיקטיביים בידיעתו ובאישורו של מנהל המכללה. כמו כן, אישר מנהל המכללה לגב' ר.ב.א.פ., דיווח של כ-21 שעות שבועיות נוספות במסגרת עבודתה כרכות. משרת הרכות מומנה על ידי "עזרה ובצרון".
- מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת העתק ממכתב מתאריך 24 באוקטובר, 2001, עליו נרשמה הערה בנוגע לגב' ר.ב.א.פ. בין השאר: **"משולם לא ריכזה מול תלמידים בפועל"** כתב היד נחזה להיות של מנהל המכללה.
- (4) אחת מעובדות המכללה מסרה לביקורת כי נודע לה על התהוותו של הסדר זה והיא אף הזהירה את מנהל המכללה כי דיווח זה אינו חוקי.
- (5) לדברי גב' ר.ב.א.פ., בתאריך 17 באוקטובר, 2001, חזר בו מנהל המכללה מהבטחתו ודרש מגב' ר.ב.א.פ. לעבוד כ-30 שעות שבועיות. כתוצאה מכך בתאריך 24 באוקטובר, 2001, הודיעה גב' ר.ב.א.פ. למנהל המכללה כי תיאלץ לוותר על משרת הרכות הפדגוגית.
- במכתב הנושא תאריך 24 באוקטובר, 2001, שרשמה גב' ר.ב.א.פ. למנהל המכללה, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
- "תנאי העבודה שסיכמנו טרם לקחתי את משרת מרכז פדגוגית במכללה היו שארכו את עבודתי ב-3 ימים בשבוע 7 שעות ביום, ובחוק מסגרת שעות זו אלמד 2 קורסים.**
- הבהרתי לך חוזר והבהר שתחת תנאים אלו בלבד אני יכולה לעבוד במשרה זאת. בשיחתנו ביום ד' ה-17/10/01 דרשת שאעבוד 30 שעות שבועיות. מאחר ואין באפשרותי לעשות זאת אאלץ לצערי לוותר על משרת הריכוז הפדגוגי..."
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן: **"... בעלה אינו יכול יותר להחליפה עם החינוך בערב... ובחודש אוקטובר 2001 הגישה לי מכתב... בו היא חוזרת בה מרצונה לוותר על משרת הרכות ולהישאר כמרצה לפיסול בלבד..."**

- (6) בתאריך 1 בנובמבר, 2001, חתם מנהל המכללה על טופס "הודעה על שינוי בשעות העבודה" לפיו החל מתאריך 1 בנובמבר, 2001, גב' ר.ב.א.פ. החלה לעבוד 8 שעות שבועיות במקום 9 שעות שבועיות.
- (7) הביקורת איתרה כי בחודש יוני 2001, אישר מנהל המכללה, באופן חריג, תשלום עבור שעות נוספות שנדרשו מגב' ר.ב.א.פ. בגין הצבת תערוכה.
- (8) לדברי גב' ר.ב.א.פ., בחודשים מאי-יוני 2002, היא עבדה שעות נוספות שלא תוגמלה בגינן.
- (9) עוד רשם מנהל המכללה בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת כי "החלה למרוד ובאופן סמוי לפעול "לנקמה" שקמה, שבאה לידי ביטוי בהמרדת... ההסבר, ההסדר, הדיווח והחוזים (הרצ"ב) באישור מנהל האגף לחרבות, וחשבוח המינהל".
- (10) מנהל המכללה לא התייחס בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, לטענותיה של ר.ב.א.פ. כי בחודשים יולי-ספטמבר, 2001, לא היו לימודים ולמרות זאת קיבלה משכורת כמרצה.

7. מרצים אחרים

- (1) כמצויין לעיל, בחודשים יולי - ספטמבר אין לימודים במכללה ולכן אין סיבה נראית לעין להעסקת מרצים. מנהל המכללה מסר לביקורת כי בחודשים אלה פעילות המכללה מסתכמת בהצגת תערוכת בוגרים בלבד.
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, ככל הנראה בנוגע לפעילויות במכללה בחודשים יולי- ספטמבר, כדלקמן: "השלמת ספיהי חובות לתלמידים... ועדות קבלה, שיבוץ מערכת ... פיקוח על התערוכה, פירוקה, החזרת המכללה שוב לחנאי לימודים ועוד, וזאת על ידי עובדי נש"מ, בשעות מצומצמות".
- (2) מבדיקה שערכה הביקורת לגבי חודשים אלה עולה כדלקמן:

(א) שנת 2001

- (1) כמצויין לעיל, גב' ר.ב.א.פ. דיווחה ומנהל המכללה אישר בחתימתו, שעות עבודתה בתקופה הנ"ל.
- (2) הביקורת איתרה, בנוסף לדיווחי גב' ר.ב.א.פ. כמצויין לעיל, דיווחי מרצים נוספים בגין עבודה בתקופה זו, כמפורט להלן:

שם הפעולה שדווחה	סכום ב- ש"ח (לפי תעריף בשנת 2003)	מספר שעות שדווחו ואושרו על ידי מנהל המכללה	שם מרצה	חודש
"פיסול"	1,587	32	מנהל המכללה	יולי

שם הפעולה שדווחה	סכום ב- ש"ח (לפי תעריף בשנת 2003)	מספר שעות שדווחו ראושרו על ידי מנהל המכללה	שם מרצה	חודש
חסר (*)	1,587	32	גב' ג.ל.א.	יולי
"פיסול"	1,389	28	מר ד.ב.	יולי
חסר (*)	1,538	31	גב' ג.ל.א.	אוגוסט
חסר	992	20	מר ד.ב.	ספטמבר
"פסיכולוגיה"	1,042	21	גב' ג.ל.א.	ספטמבר
	8,135			סך הכל

* מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי פעילות המרצה היתה "בדיקת עבודות עיוניות וכן עזרה מהיכרותה את הממשיכים, בהסברה, קליטה ויעוץ כללי מנסיונה...".

מנהל המכללה הוסיף כי "... ובאין בעלי משרות מלאות לתפקידים, מורים השלימו את ספיחי חובותיהם של סטודנטים גם בקיץ וכן עבדו במשולב, למשל בנושא שיווק, הרשמה, ועדות קבלה וכו'...".

בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, לביקורת נמסר מאחת המרצות שקיבלה משכורת עבור עבודתה כמרצה בחודשים יולי-ספטמבר 2001, כי ידעה שהמשכורת בתקופה זו התקבלה ללא צורך בעבודתה כמרצה.

(ב) שנת 2002

- (1) בחודש יולי 2002 דיווח אחד המרצים במכללה, מר ד.ב., על 16 שעות בהן עבד בחודש הנ"ל. מנהל המכללה אישר הדיווח בחתימתו.
- (2) בטופס המפרט שעות העבודה שביצע לא נרשם במקום המיועד לכך "שם הפעולה" שלשמה הועסק במכללה.
- (3) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: "... אני משער שאושרה לו העבודה מהסיבות שציינתי לעיל". (ראה סעיף 2 א' לעיל).

פרק ז - מספר תלמידים בקורסים

30. רקע

- א. בשנת 2002 למדו במכללה 14 תלמידי תעודה שנה א', 12 תלמידי תעודה שנה ב' ו- 3 תלמידי תעודה שנה ג'.
- ב. ממסמכים של המכללה עולה כי כל שנה לומדים במכללה כ- 30 תלמידים בלבד במסלול תעודה.
- ג. בידיעוני המכללה מצויין כי בכל כיתת לימוד ילמדו עד 10 תלמידים במוצע.

31. ממצאים

- א. במכתב בכתב יד מתאריך 1 ביולי, 2002, שרשם מנהל המכללה לרכז הכנסות ותעריפים מצויין כי "כל מורה מלמד בכיתה בין 8 ל-10 תלמידים בשנה".
- ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי קורסים שנרשמו אליהם מספר מועט של תלמידים מבוטלים והתלמידים הנ"ל משובצים בקורסים אחרים וזאת במטרה למנוע מצב בו ילמדו בקורס פחות תלמידים מהמינימום הנדרש.
- ג. משיחות שערכה הביקורת עם גורמים שונים שעבדו במכללה עולה כי בפועל היו קורסים שנרשמו אליהם פחות מ-8 תלמידים לרבות קורסים אליהם נרשמו 2 תלמידים בלבד. להלן דוגמאות למקרים בשנת הלימודים תשס"ג, כמצויין לעיל:

שם הקורס	מספר תלמידים
ציור	4
ציור	6
ציור	5
ציור	2
ציור	4
ציור	3
פיסול	6
פיסול	6
פיסול	3
פיסול	5
פיסול	3
פיסול	3

- ד. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, בין השאר, כי "מקצועות שנפתחו בכמות מינימאלית קיבלו חודש "להתרומם", אכן זה הצליח, ובמקרה ולא נסגר. בתשס"ד סגרת 2 קורסים".

פרק ח - מרתון מודל עירום

32. רקע

לביקורת נמסר שהמכללה נוהגת לקיים מספר פעמים בשנה מרתוני רישום, ציור ופיסול מודל אנושי עירום.

בתלונות צויין, בין השאר, כי "בתאריך 05.12.01 ערך המנהל מרתון מודל עירום אשר פורסם על ידו כפתוח לכל שוחרי האמנות בכלל, וחייב אותנו תלמידי ביה"ס בנוכחות גם אם במקביל נקבעו לנו שיעורים אחרים באותן שעות (משמע להשתתף ולוותר על השיעור). בנוסף, דרש מכל תלמיד תשלום של 30 ש"ח עבור השתתפות לעומת 40 ש"ח לאורחים מבחוץ. מיעונו של המנהל כשנשאל לפשר התשלום היה שאלה הן דרישות של משרד החינוך" (ההדגשה של הביקורת).

33. ממצאים

- א. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי מרתון מודל עירום אינו קשור למשרד החינוך אלא למכללה בלבד.
- ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי המרתונים אורגנו ביוזמת התלמידים והמרצים במכללה והתלמידים לא חוייבו לקחת בהם חלק.
- ג. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, לביקורת נמסר מרכזת במכללה לשעבר, כי מנהל המכללה מסר לתלמידים כי ההשתתפות במרתונים הינה חובה.
- ד. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי "מרתון הינו אירוע הענשה פתוח... לתלמידים זו אופציה נוספת המזכה בשעות הענשה לצבירה...". עוד מסר מנהל המכללה כי הסכום שנגבה מכל משתתף במרתון נועד לכסות עלות דוגמני עירום, רכישת סופגניות ושתייה קלה בלבד.
- ה. מרתון שנערך בתאריך 5 בדצמבר, 2001: מדוח גביית כספים ידני עולה כי במרתון נכחו 27 משתתפים. תלמידי המכללה נדרשו לשלם 30 ש"ח עבור כניסה בעוד שמשתתפים אחרים נדרשו לשלם סך של 40 ש"ח. בסך הכל ההכנסות באירוע זה הסתכמו ב- 940 ש"ח.
- ו. מרתון שנערך בתאריך 28 בנובמבר, 2002:
- (1) בתאריך 26 בנובמבר, 2002, ביקש מנהל המכללה ממנהלת מינהל החינוך והתרבות בעירייה, אישור למימון רכישת סופגניות ושתייה חמה בשווי 150 ש"ח לאירוע הנ"ל. סכום הכסף התבקש כהוצאה מ"קופה קטנה".
- (2) ממזכר ידני הנושא תאריך 28 בנובמבר, 2002, עולה כדלקמן:

סכום ב-ש"ח	
810	הכנסות מ-27 תלמידים בעלות 30 ש"ח כל אחד (*)
(600)	עלות 3 מודלים
(150)	עלות כיבוד ושתייה
60	רווח

- (*) הביקורת איתרה כי המכללה הפיקה 7 קבלות בלבד כאשר 6 מהן על שם תלמידים שהשתתפו באירוע ואחת על סך 630 ש"ח ונרשמה על שם רכזת פדגוגית במכללה. כלומר, הביקורת לא איתרה כי הופקו קבלות למרבית המשתתפים עם קבלת הכסף אלא ככל הנראה מאוחר יותר באמצעות קבלה אחת כוללת.
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "במקרה ובאו בקבוצה מבחוק, קיבלו קבלה מרוכזת".

- (3) בתאריך 18 בדצמבר, 2002, כתב מנהל המכללה מכתב למינהל הכנסות העירייה, בו ביקש "אישור גביית השתתפות לתלמיד בשיעור של 10 ש"ח לשעה. סך הכל ההכנסה תממן במוצטע תשלום למודל בעלות של בין 60-80 ש"ח לשעה..."
- (4) מכתב זה נשלח כשלושה שבועות לאחר שהמרתון התקיים.
- (5) בתאריך 28 בנובמבר, 2002, כשלושה שבועות לפני מכתבו של מנהל המכללה המצויין בסעיף קודם, שילמה המכללה סך של 50 ש"ח לשעה למודלים במרתון. כלומר, במועד בו דיווח מנהל המכללה כי עלות מודל הינה 80 - 60 ש"ח לשעה היה עליו לדעת כי העלות בפועל נאמדה ב- 50 ש"ח לשעה בלבד.
- ז. מנהל המכללה מסר לביקורת שלא רק שלא היה רווח מהמרתונים אלא הוא בעצמו מימן ההוצאות העודפות.
- ח. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת כי הוחלט "... לכוול את שיעורי המודל בשכה"ל, ומרתון חיצוני פתוח בתשלום עפ"י הנהלים".

פרק ט - תערוכות לימודים

34. רקע
- א. בפעולות השיווק שעורכת המכללה, במטרה להתפרסם ולקלוט תלמידים נוספים, נכללות השתתפויות בתערוכות שונות.
- ב. הביקורת מצאה כי מנהל המכללה נהג להשתתף מטעם המכללה ב"שבוע הספר" מידי שנה ובתערוכות לימודים המתקיימת בגני התערוכה בתל אביב.
- ג. בגין ההשתתפות בתערוכות אלה שילמה המכללה כסף.
35. ממצאים
- א. בתאריכים 3 ביוני, 2001 - 11 ביוני, 2001 השתתפה המכללה ב"שבוע הספר". לביקורת נמסר כי מנהל המכללה ועובדים נוספים במכללה נכחו מטעם המכללה באירוע זה ומסרו למתעניינים מידע ופרסומים אודות המכללה.
- ב. לביקורת נמסר מעובדים במכללה כי שהייתם באירוע הייתה בהתנדבות ולא ביקשו תמורה עבור שעות עבודה אלה למרות שחלו לאחר שעות עבודתם הרגילות. לעומתם, מנהל המכללה ביקש עבור עבודתו בימים אלה 46 שעות נוספות.
- ג. בתאריכים 5 ביוני, 2002 - 9 ביוני, 2002 השתתפה המכללה ב"שבוע הספר". מנהל המכללה ביקש עבור עבודתו בימים אלה 10.5 שעות נוספות.
- ד. בתאריכים 26 ביוני, 2001 - 28 ביוני, 2001 השתתפה המכללה בתערוכת לימודים שהתקיימה בגני התערוכה בתל אביב.

- ה. במכתב מתאריך 18 ביוני, 2001 ששלח מנהל המכללה לנציגי הוועדה הפקידותית, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
- "מפאת קוצר הזמן, אבקש בזאת את אישורכם בהקדם האפשרי ביותר, על-מנת להשתתף בשיווק מאסיבי של המכללה לשונה"ל תשס"ב ולהכניס את ההכנסות (שנפגשו בתשס"א כתוצאה מאירועי אוקטובר ביפו)".
- עלות השתתפות המכללה בתערוכה הייתה 11,096 ש"ח.
- ו. מנהל המכללה דיווח לעירייה על 24 שעות נוספות שעבד בימי התערוכה ועוד 3 שעות נוספות עליהן דיווח בתאריך 1 ביולי, 2001 בגין "ביתן בתערוכת לימודים ג. תערוכה".
- ז. בתאריכים 11 ביוני, 2003 – 13 ביוני, 2003 השתתפה המכללה בתערוכת לימודים שהתקיימה בגני התערוכה בתל אביב.
- ח. מטופס הזמנה מתאריך 21 במאי, 2003, עולה כי מדובר היה ב"השת' תערוכת לימודים לצורך שיווק המכללה לשונה"ל תשס"ד".
- עלות השתתפות המכללה בתערוכה הייתה 4,720 ש"ח.
- ט. מנהל המכללה דיווח לעירייה על 20 שעות נוספות שעבד בימי התערוכה.
- י. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי מדובר על "פרמטרים של חשיפה, פרסום, מודעות ותצוגה במסגרת ריכוז המכללות הארצי, יש לו ערך רב, עלוהו כשנכ"ל של תלמיד אחד...".
- יא. לביקורת נמסר ממזכירת המכללה כי בפועל לא נרשמו תלמידים עקב ניסיונות השיווק בתערוכות. לדבריה, אף ציינה עובדה זו בפני מנהל המכללה.

פרק י - תלמידים

עזיבת תלמידים

36. רקע

מדי שנה נרשמים ללימודים במכללה כ-30 תלמידים למסלול תעודה, לרבות תלמידים הממשיכים ללימודיהם בשנים ב' ו-ג'.

37. ממצאים

- א. בשנת 2002 החלו את לימודיהם בשנה א' 20 תלמידים.
- ב. בשנת 2003 נרשמו למכללה 14 תלמידים ללימודי שנה א', 11 תלמידים המשיכו לשנה ב' ו-3 המשיכו לשנה ג'.
- ג. הביקורת בדקה ומצאה כי כ-20% מהתלמידים שנרשמו ללימודים בשנת הלימודים תשס"ג עזבו את לימודי המכללה מבלי שסיימו לימודיהם.

- ד. מנהל המכללה מסר לביקורת כי הסיבה לאחוז גבוה של תלמידים שאינם ממשיכים לימודיהם בשנה ב' נובעת מסיבות אישיות של התלמידים המונעות מהם להמשיך לימודיהם למרות רצונם בכך.
- ה. משיחות שערכה הביקורת עם גורמים שונים במכללה, טענו האחרונים כי הסיבה העיקרית לכך שתלמידים אינם ממשיכים לימודיהם במכללה נובעת מאכזבתם מרמת הלימודים במכללה ומהיחס לו זכו ממנהל המכללה במהלך שנת לימודיהם הראשונה.
- ו. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "תלמידים באים אלינו מסיבות שונות, נעשים מאמצים רבים בשילוב עובדי שיקום מביטוח לאומי, פסיכולוגיה, וכל הפרמטרים של התנהגות חינוכית ציבורית לעזור לתלמידים, ומכתבי התודה הם רבים, וגם כמה ביטולים לגיטימיים מסיבות אישיות. בתשס"ד "השנה שלאחר הגשת התלונה" הסתיימה בהצלחה רבה ביותר".**

ועדות קבלה**38. רקע**

- א. תנאי הקבלה למסלול תעודה לפי ידיעון המכללה לשנת הלימודים תשס"ד הינם "11 שנות לימוד/בגרות מלאה/ חלקית, ראיון אישי והצגת עבודות בפני ועדת קבלה. (מקרים חריגים ידונו בנפרד)".
- ב. המכללה מחוייבת לערוך לגרשמים ללימודי תעודה ועדת קבלה בטרם מאושרת קבלתם ללימודים במוסד זה.
- ג. בוועדת הקבלה התלמידים נדרשים לפרט, בין השאר, ניסיון בחינוך ו/או בהדרכה, ניסיון באמנות ולהציג תיק עבודות אישי, במידה וקיים.
- ד. ועדות קבלה אמורות להיערך בנוכחות רכז, מנהל המכללה ומספר מרצים. לביקורת נמסר כי בשנת הלימודים תשס"ד נכח בוועדה גם נציג משרד החינוך.
- ה. ועדות הקבלה משמשות ככלי סינון הבוחן התאמת התלמידים העתידיים ללמוד במכללה.
- ו. במכתב שכתבו עובדים לשעבר במכללה: ר.ב.א., ד.מ., נ.ו. ו-ה.ב.א., בתגובה לתלונה מחודש יוני 2003 צויין, בין השאר, כי "לא מתקיימות ועדות קבלה פורמליות לכולם ובאופן שווה. מנהל המכללה דרש השנה מהרצים למלא טפסים פיקטיביים של תלמידים כאילו עברו ועדת קבלה".

39. ממצאים

- א. מבדיקת התיקים האישיים של תלמידי המכללה עולה כי בשנים 2002 ו-2003 נערך מספר מועט של ועדות קבלה. ועדות אלה נוהלו על ידי הרכיזים ובחלקם לא נכח מנהל המכללה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: "זה 16 שנה שאני נוכח בוועדות קבלה למעט בזמן העדרותי בתפקיד, או מתוקף חובת ניצול ימי חופשתי בקיץ או מסיבות נוספות שקשורות בעיתוי, ריכוז צוות במיוחד לוועדה".

ב. הביקורת לא איתרה תאריכים קבועים בהם מתקיימות ועדות קבלה מדי שנה.
ג. הביקורת איתרה מקרים בהם החלו תלמידים לימודיהם במסלול תעודה לאחר תחילת שנת הלימודים וללא קיום ועדות קבלה:

1) תלמידה (צ.ב.) שהחלה לימודיה בתאריך 17 בפברואר, 2002, סמסטר ב', כארבעה חודשים לאחר תחילת שנת הלימודים.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי התלמידה "הגיעה עם ניסיון רב בלימודי אמנות ... השלימה שנה בחצי שנה".

מנהל המכללה צרף לתגובתו מסמך אשר לדבריו נרשם על ידי התלמידה בזמן ועדת הקבלה עם הרכוז והמורים המקצועיים, הביקורת לא איתרה טופס מסכם של ועדת קבלה המעיד כי הוועדה אכן התכנסה לדון בעניינה.

2) תלמידה (א.א.) שהחלה לימודיה בתאריך 19 בינואר, 2003, כחודשיים וחצי לאחר תחילת שנת הלימודים.

ד. כמו כן, לביקורת נמסר מעובדי המכללה לשעבר כי בפועל בוועדות הקבלה לא נבחנים כישוריהם האמנותיים של המועמדים ואין חובה להציג תיק עבודות אישי. כלומר, כל מועמד ללימודים במכללה מתקבל. ועדת קבלה הינו אקט פורמלי בלבד.

ה. לביקורת נמסר מרכזת לשעבר במכללה כי מנהל המכללה ביקש ממנה למלא באופן פיקטיבי טפסי ועדת קבלה עבור תלמידי המכללה שלא נערכה להם ועדת קבלה.

יחס לעבודות התלמידים

40. רקע

בידיעון המכללה לשנת תשס"ד מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"8. המכללה איננה אחראית לאובדן או נזק כלשהו לציוד אישי, חומרים ועבודות".

41. ממצאים

א. מאחר וברשות המכללה מספר מועט של תאים לשמירת ציוד התלמידים, אפשרה המכללה לקבלן חיצוני להציב בשטחה תאים עבורם נדרשו התלמידים לשלם. אי לכך רוב התלמידים לא שמרו ציודם ועבודותיהם בתאים. עקב אי ההשכרה הוציא הקבלן החיצוני התאים שהציב במכללה והחל משנת 2002 עומדים לרשות תלמידי המכללה תאים ללא תשלום בלבד. מספר תאים אלה, כמצויין לעיל, קטן ממספר התלמידים הלומדים במכללה.

- ב. לביקורת נמסר מעובדים שונים במכללה כי היו מקרים בהם התלוננו תלמידים על היעלמות ציוד פרטי. עוד נמסר כי היו מקרים בהם התלוננו תלמידים על היעלמות עבודות אמנות שיצרו והושארו במכללה.
- ג. באחד מהמקרים כמצויין לעיל, התלוננה תלמידה על היעלמות עבודת אמנות אשר נמצאה רק לאחר פנייה בעניין לגורמים שונים בעירייה. לביקורת נמסר כי עבודות "שנמצאו" לאחר קבלת תלונות על היעלמותן אותרו במכללה "באופן מפתיע" באחד הבקרים מבלי שאיש מהעובדים או מהתלמידים עמם שוחחה הביקורת ידע להסביר הימצאותן בשנית במכללה.
- ד. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "בנוגע למקרה שפתאום נמצאו "באופן מפתיע" לא ידוע על תלונה כזו, אך ברגע שמידע את ההנהלה, נעשים מאמצים למצוא עבודה שלא הונחה על המדף שהוקצה לה או נשכח היכן הונחה, רוב המקרים מסתיימים בטוב, והתלמידים מתנצלים על רשלנותם".
- ה. לביקורת נמסר כי לאחר אחד מהאירועים שנערכו במכללה נשברה עבודת אמנות של אחת התלמידות. לדברי שניים מהעובדים במכללה, מנהל המכללה פנה אליהם בבקשה לתקן העבודה מבלי ליידע התלמידה אודות הפגיעה בעבודתה. העובדים סרכו למלא אחר מבוקשו של מנהל המכללה.
- ו. אחת התלמידות מסרה לביקורת כי שתיים מעבודותיה בקורסים המעשיים, אשר היו אמורות להיות מוצגות בתערוכת סוף שנה, נהרסו בזמן אחסנתן ושמירתן על ידי המכללה. עוד הוסיפה תלמידה זו, כי שתי עבודות בקורסים העיוניים שהגישה למזכירות המכללה אבדו אף הן ולא ניתנו לה ציונים בקורסים אלה. תלמידה זו הפסיקה, תוך עגמת נפש, את לימודיה במכללה והחלה ללמוד אמנות ואף סיימה, במכללה אחרת.
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "העבודות הינן תרגילים לימודיים, אפשרי שיכולים להיפגם כתוצאה מאי מילוי הנחיות טכניות של מורים, הן יכולות להתפורר או להיסדק, והתיקון גם הוא פרמטר לימודי במסגרת פיתרונות טכניים, וכן ישנן עבודות מחומרים מתכלים...".
- תגובתו של מנהל המכללה נראית לביקורת תמוהה לאור הטענות שהועלו בסעיף ה' לעיל, ולא זכו להתייחסותו של מנהל המכללה.
- ז. הביקורת מצאה כי המכללה משכירה חדרים לגורמים חיצוניים. מנהל המכללה מסר לביקורת כי אחד האירועים (יום הולדת) נערך באחד מחדרי המכללה בו התקיים קורס ציור והציוד ששימש את התלמידים הוזז הצידה לצורך קיום האירוע. מרצה לציור לשעבר במכללה מסר לביקורת כי התלמידים נוהגים להשאיר עבודותיהם בחדרי הלימוד ולכן הזזת ציוד ופינוי החדר לעריכת אירוע עלולה לפגוע בעבודות התלמידים.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "לגבי 'ארועים בחדרים' - רק חדר ציור משמש לכן, ובחדר קיים מתקן לריכוז עבודות ותיקים בשתי קומות ועבודות נייד מרוכזות בתיקי נשיאה מפוליגל".

פרס הצטיינות

42. רקע

א. מנהל המכללה מסר לביקורת כי המכללה מעניקה מדי שנה לשניים מתלמידיה תעודת הוקרה ופרס כספי, כדלקמן:

(1) ציון לשבח - אינו מזכה בפרס כספי;

(2) מענק השתתפות בשכר לימוד במכללה - משפחתו של ראש עיריית תל אביב - יפו לשעבר, מר רוקח ז"ל, תורמת החל משנת הלימודים תשנ"ח סך של 1,000 ש"ח לתלמיד מצטיין. סכום זה אמור להיות מילגת עידוד להמשך הלימודים במכללה. במכתב הנושא תאריך 23 ביוני, 1998, שרשם מנהל המכללה למנהל אגף התרבות, מצויין, בין השאר, כי "...במילגה זו, המותנית בהמשך לימודיו במרכז לימודי האמנויות".

ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי למעט פרסים אלה לא קיים פרס נוסף המוענק על ידי המכללה ולמכללה לא קיימת תעודה בה מצויין במפורש כי התלמיד קיבל פרס הצטיינות. עוד מסר מנהל המכללה כי במידה ותלמיד שזכה במענק השתתפות אינו מעוניין להמשיך לימודיו במכללה - יש לבדוק האם ניתן להעניק לו הסכום למרות שאינו מעוניין לממשו בדרך המקובלת.

43. ממצאים

א. מנהל המכללה מסר לביקורת כי בשנת הלימודים תשס"א קיבלו פרסים התלמידים הבאים:
ז.א. ו- מ.א..

ב. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה ולמידע שמסר לביקורת, ממסמך הנושא תאריך 9 ביולי, 2001, עולה כי "על-פי החלטת הצוות הפדגוגי והנהלה נמצאה התלמידה ס.ק. ראוייה לפרס הצטיינות על הישגיה האמנותיים... עם סיום שנה א' במסלול 'מדריך מוסמך לאמנות'".

ג. גב' ס.ק. החלה לימודיה במכללה בשנת הלימודים תשס"א ושכר הלימוד ורכישת החומרים עבור הנ"ל מומנו על ידי המוסד לביטוח לאומי כחלק מתכנית שיקום.

ד. ממכתב שרשמה גב' ס.ק. למנהל המכללה בשנת 2002 מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"...מצבי הכלכלי אינו מאפשר לי לצאת לסמינר. בשנה שעברה זכיתי בתעודת הצטיינות מטעם ביה"ס. נאמר לי שערך הפרס הוא 500 ש"ח. אחרי עשרה ימים ד. התקשרה ואמרה לי כי אינני זכאית לפרס כיוון שלימודי ממומנים. לדעתי אין הצדקה לצעד זה. למרות העובדה שלימודי ממומנים מצבי הכלכלי בכי רע. ברצוני לדעת אם אוכל לקבל את הפרס במימון הסמינר העונה."

על מכתב זה נכתב בכתב יד כי "אין לה חובה להשתתף פעם שניה". החתימה הצמודה לכתוב נחזית להיות חתימתו של מנהל המכללה.

הביקורת לא איתרה בתיקה האישי של גב' ס.ק. מכתב ששלחה המכללה למוסד לביטוח לאומי בנוגע לתשלום השתתפותה של גב' ס.ק. בסמינר בשנת הלימודים תשס"א. זאת בניגוד לפניות לא מעטות בנוגע להחזר הוצאותיה של גב' ס.ק. לרכישת חומרים והשתתפות במרתוני ציור עירום שנערכו במכללה.

ה. מנהל המכללה מסר לביקורת כי בשנת תשס"ב קיבלה גב' ט.מ. מענק השתתפות בשכר הלימוד במכללה. לימודי התלמידה הנ"ל במכללה מומנו אף הם על ידי המוסד לביטוח לאומי.

למרות המצוין במכתבה של גב' ס.ק., כי תלמידים אשר לימודיהם ממומנים על ידי המוסד לביטוח לאומי אינם זכאים לפרס כספי, מנהל המכללה הציג בפני הביקורת מכתב, לפיו האחרון מבקש להעביר הכסף שנתרם לצורך מימון לימודיה של גב' ט.מ., ל"בית ספר שדה הר הנגב", למימון השתתפות התלמידה בסמינר מצפה רימון אשר אמור היה להתקיים בתאריך 1 בנובמבר, 2002 אך לא התקיים בפועל. לביקורת נמסר כי עקב ביטול הסמינר, החברה להגנת הטבע החזירה סכום הכסף, באמצעות המחאה, לפקודת גב' ט.מ..

ו. הביקורת איתרה מסמך מתאריך 14 במרץ, 2004, הכתוב בכתב יד, בנוגע להחזרת הכסף ישירות לגב' ט.מ., לפיו "מקור העניין במעונו שנעשתה במכללה בכך שהכסף הזה היה צריך לחזור אל המכללה – כמילגה לתלמיד אחר עתידית. ט.מ. הבטיחה להחזיר הכסף (500 שח) בהקדם....".

פרק יא - גבייה ביתר

המוסד לביטוח לאומי

44. רקע

א. המוסד לביטוח לאומי משלם שכר לימוד עבור חלק מהתלמידים וכן מחזיר עלויות חומרי גלם שרכשו תלמידים אלה.

ב. שכר הלימוד מועבר למכללה מהמוסד לביטוח לאומי לאחר שהמכללה מדווחת על הקורסים בהם רשומים תלמידים אלה ועל נוכחותם בשיעורים או שמוחזר לתלמידים לאחר שאלו שילמו מכספם למכללה.

45. ממצאים

א. הביקורת איתרה מקרים בהם דיווחה המכללה למוסד לביטוח לאומי על רישומם של תלמידים בקורסים עיוניים אשר עקב הכשרה קודמת של התלמידים היו זכאים לפטור מקורסים אלה. כלומר, המוסד לביטוח לאומי חוייב על ידי המכללה בגין קורסים שבפועל תלמידים אלה לא השתתפו בהם.

ב. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי מוסדות להשכלה גבוהה (אשר אינם גובים שכר לימוד עבור קורסים אלה) אינם דורשים מתלמידים הזכאים לפטור מקורס המתנהל במוסדות אלה, לקחת חלק בשיעורים לרבות מתן פטור להגשת עבודות שהינן חלק מדרישות הקורס. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "אין המכללה מוכרת ע"י המועצה להשכלה גבוהה ואין חלים עלינו אותם קריטריונים מחייבים".

ג. להלן המקרים כמצויין לעיל:

(1) גב' מ.ש.:

- (א) גב' מ.ש. החלה לימודיה במכללה בשנת תשס"ב.
- (ב) עקב היותה בוגרת בצלאל הנ"ל הייתה זכאית לפטור מקורס תולדות האמנות.
- (ג) המכללה דיווחה למוסד לביטוח לאומי כי גב' מ.ש. לומדת בהיקף מלא וכתוצאה מכך המוסד לביטוח לאומי נדרש לשלם עבורה שכר לימוד מלא.
- (ד) למרות הפטור מקורס לו הייתה זכאית גב' מ.ש., מנהל המכללה דרש ממנה להגיש עבודת גמר בקורס תולדות האמנות.
- (ה) בשנת תשס"ד, שנת הלימודים השנייה ללימודיה של גב' מ.ש. במכללה, הייתה זכאית גב' מ.ש. לפטור מלימודי הפסיכולוגיה במכללה. מנהל המכללה דיווח למוסד לביטוח לאומי, בשנית, על היותה של גב' מ.ש. מחוייבת בשכר לימוד מלא.

- (ו) מדוחות נוכחות תלמידים עולה כי גב' מ.ש. לא נכחה בשיעורים אלה.
- (ז) משיחות שערכה הביקורת עם מרצים ורכזים במכללה, עולה כי הנ"ל חלקו על דעתו של מנהל המכללה, לדרוש מגב' מ.ש. הגשת עבודת גמר שהינה חלק מדרישות הקורס, ואף ניסו לשכנעה שלא לבצע דרישה זו. גב' מ.ש.

בחרה בסופו של דבר להימנע מעימות עם מנהל המכללה והגישה עבודת גמר.

- (ח) לטענת עובדים אלה, הם ראו בדרישתו של מנהל המכללה מגב' מ.ש. "כיסוי" הנועד להוות סיבה לגביית שכר לימוד מלא מהמוסד לביטוח לאומי.
- (ט) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי גב' מ.ש. "אכן זכאית לפטור מנוכחות רצופה בשיעורים אך לא מהגשת עבודת גמר, עליה לעבוד מול המורה שלה... וכן לבקר בסיפריית המכללה... מכל מקום שלושת המקצועות העיוניים החקיימו בימי ג' מכאן שמימלא נכחה".

(2) גב' א.ב.:

- (א) בשנת תשס"ג גב' א.ב. למדה במכללה, לקראת הסמכה במסלול מדריך מוסמך בכיר לאמנות.
- (ב) ברשותה של גב' א.ב. היתה "תעודת מדריך" מתוקף היותה בוגרת לימודי אמנות ב"מכללת עיצובים".
- (ג) גב' א.ב. היתה זכאית לפטור מהקורסים העיוניים שנערכו במכללה.
- (ד) המכללה דיווחה למוסד לביטוח לאומי שגב' א.ב. למדה בהיקף לימודים מלא והמוסד לביטוח לאומי נדרש לממן בשל כך שכר לימוד מלא.
- (ה) מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת מסמכים שונים המעידים כביכול כי גב' א.ב. השתתפה בשיעורים העיוניים.

(3) גב' ט.מ.:

- (א) בשנת תשס"ב גב' ט.מ. למדה במכללה לקראת הסמכה במסלול מדריך מוסמך בכיר לאמנות.
- (ב) גב' ט.מ. היתה זכאית לפטור מהקורסים העיוניים שנערכו במכללה.
- (ג) גב' ט.מ. שילמה מכספה את שכר הלימוד וקיבלה החזרים מהמוסד לביטוח לאומי.
- (ד) מנהל המכללה דרש מגב' ט.מ. תשלום שכר לימוד מלא למרות הקורסים מהם היתה פטורה ולא השתתפה בהם.
- (ה) גב' ט.מ. נדרשה להגיש עבודת גמר בשנה ב' בקורס ממנו היתה פטורה.
- (ו) בשנה ג' נדרשה גב' ט.מ. להשתתף, בשנית, בקורס ממנו היתה פטורה בשנה ב' והגישה בו עבודת גמר. לביקורת נמסר כי גב' ט.מ. שהיתה פטורה מקורס זה לא נכחה בשיעורים אלא הגישה את אותה עבודה שהגישה שנה קודם לכן על מנת שמנהל המכללה יאשר כי עמדה בכל חובותיה האקדמיות.

- (ז) מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת עבודות שונות שהגישה גב' ט.מ. במסגרת הקורסים העיוניים שהתקיימו במכללה. מעבר לכך מנהל המכללה לא התייחס לממצאי הביקורת.
- (4) הביקורת איתרה תלמיד (ש.ב.ח.) שהיה פטור מהשתתפות בקורס "תולדות האמנות" מאחר ולמד קורס זה במוסד אחר, טרם לימודיו במכללה. מ"טופס הערכה וציון לשנת הלימודים תשס"ב" עולה כי הנ"ל היה "משוחרר מהשעור" ולא נכח בשיעורים. הביקורת איתרה כי הנ"ל קיבל בקורס הנ"ל ציון 100.
- (5) הביקורת ביקשה מהמכללה לקבל העתק מעבודת הגמר של התלמיד בקורס "תולדות האמנות" בשנת הלימודים תשס"ב. מתשובת המכללה עולה כי הנ"ל לא נדרש להגיש עבודה במקצוע זה. תלמיד זה מימן לימודיו בעצמו.
- (6) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "מר ש.ב.ח. סיים במכללה מקבילה, המרצה שענדה איתו הכירה בהיקף עבודתו המורחבת בשנתיים קודמות, עמד בכל הדרישות ובכל זאת ביצע עבודה מעשית".
- מנהל המכללה צרף לתגובתו מסמך המפרט את המרצים המנחים באחת העבודות שהגיש התלמיד. הביקורת מציינת כי נושא העבודה והמקצוע בה הוגשה לא צוינו על מסמך זה, אך לפי המנחים שהינם מרצים לציור והעובדה כי המכללה העסיקה מרצה ספציפית לקורס הנ"ל, ככל הנראה אין מדובר בעבודת גמר בקורס "תולדות האמנות".
7. מנהל המכללה מסר לביקורת כי תלמידים הזכאים לפטור מקורס עיוני משוחררים מנוכחות בשיעורים אך מחוייבים להגיש עבודה כתובה בהתאם "לחכני המקום".

שכר לימוד

46. רקע

ממסמך של המכללה שנושאו נוהלי הרשמה לשנת הלימודים תשס"ב, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
"הזכאים להכרה בלימודים אקדמיים קודמים (ההדגשה במקור) – ימצאו אישורים ממוסד מוכר (עד 240 שעות). ההכרה תחל מהשנה השנייה, (זיכוי בשכ"ל עד 50% בלבד) למסלול תעודה."

47. ממצאים

- א. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי מוסדות אקדמאים שונים אינם מחייבים בשכר לימוד תלמידים הזכאים לפטורים מקורסים שונים הנלמדים באותו מוסד ונלמדו בעבר במוסד אקדמאי מוכר אחר, על ידי התלמיד.
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "אין המכללה מוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה ולא חלים עליה אותם קריטריונים".
- ב. מנהל המכללה מסר לביקורת כי הזכאות להנחה ניתנת אלא אם המכללה לא ידעה על קורסים שזיכו התלמיד בהנחה.
- ג. מדוח הכנסות שערכה המכללה עולה כי בגין שנת לימודיה השלישית של גב' ט.מ. דרשה המכללה מגב' ט.מ. שכר לימוד מלא למרות לימודיה האקדמיים הקודמים וזכאותה לפטור מקורסים שונים.
- ד. מדוח הכנסות שערכה המכללה עולה כי בגין שנת לימודיה השנייה של גב' מ.ש., קיבלה המכללה מהמוסד לביטוח לאומי שכר לימוד מלא למרות זכאותה לפטורים בגין לימודים קודמים.
- ה. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: " שלושת המקצועות העיוניים גם יחד בשנה שווים בהיקף למקצוע אחד בלבד בן 120 ש"ש ... התלמידות מ.מ. ו- מ.ש. ישבו לעבוד חופשי מחוץ לשיעורים כל השנה מול ציוד המכללה...".
- הביקורת מדגישה כי בנוהלי ההרשמה קיימת התייחסות למספר שעות מירבי בלבד לצורך קבלת זיכוי בשכר לימוד ולא נרשם כי קיים מינימום של מספר שעות לימוד שבועיות לצורך קבלת זיכוי.

דמי רישום

48. רקע

- א. בעת הרישום ללימודים במכללה נגבה מהתלמידים תשלום בסכום קבוע המוגדר כ"דמי הרשמה".
- ב. דמי הרשמה אינם מוחזרים לתלמידים גם במקרים בהם התלמידים מבקשים לבטל לימודיהם במכללה. המקרה היחיד בו מוחזר תשלום זה הינו לתלמידי קורסים עקב אי פתיחת קורס.
- ג. הנרשמים עד חודש יולי פטורים מתשלום דמי הרשמה.
- ד. בתלונות צויין כי "דמי ההרשמה ניגבו גם מתלמידים אשר נרשמו בשנית לבית הספר לשנה ב', דבר תמוהה (הטעות במקור) בפני עצמו".

ממצאים 49

- א. מנהל המכללה מסר לביקורת כי הנוהג לגבות דמי הרשמה כל שנה מחדש, לרבות מתלמידים הממשיכים לימודיהם שנה נוספת במסלולים השונים, פסק לפני מספר שנים.
- ב. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, הביקורת מצאה כי הפסקת הגבייה כל שנה מחדש החלה רק משנת הלימודים תשס"ג, זאת עקב דרישת תלמידים שלא לחייבם בדמי הרשמה עבור המשך לימודיהם.
- ג. בפרסום של המכללה בנוגע לתעריפי שכר לימוד לשנת הלימודים תשס"ד, עבור מסלול תעודה, מצויין "דמי הרשמה לשנתיים" 400 ש"ח. במסמך המפרט תעריפי שכר לימוד לשנת הלימודים תשס"ג מצויין כי דמי ההרשמה למסלול הינם 300 ש"ח.
- ד. בפרוטוקול ועדת תעריפים מתאריך 12 ביוני, 2001, מצויין כי דמי ההרשמה בשנת תשס"א היו 250 ש"ח ודמי הרשמה מוצעים לשנת תשס"ב הינם 300 ש"ח. בפרוטוקול זה מצויין כי מדובר ב"דמי הרשמה חד פעמיים". לביקורת לא ברור מהפרוטוקול אם הכוונה לדמי הרשמה חד פעמיים לשנה או למסלול לימודים.
- ה. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי למרות טענתו של מנהל המכללה, עד שנת תשס"ג גבתה המכללה דמי רישום בפתחת כל שנת לימודים גם במקרים בהם מדובר היה בתלמידי שנה ב' או ג'.
- ו. במכתב הנושא תאריך 23 בינואר, 2002, שנושאו "התייחסותי למכתב התלונה המצ"ב", כתב מנהל המכללה למנהל מינהל החינוך, בין השאר, כי "דמי הרשמה בסך 300 ש"ח נגבים כל שנה מחדש, מאחר והלומד אינו משלם שכ"ל לכל המסלול מראש והוא רשאי להמשיך וללמוד במוסד אחר מידי שנה (מה שמענט קורה)".
- ז. הביקורת מציינת כי בכל מוסד אקדמאי נגבה שכר הלימוד עבור השנה בה לומד התלמיד בלבד ואינו נגבה מראש עבור כל התואר. טענתו של מנהל המכללה כי דמי הרישום נגבים כל שנה מחדש, מאחר ולרשות התלמיד עומדת האפשרות שלא להמשיך לימודיו במכללה, נראית תמוהה מאחר והאפשרות הזו עומדת בפני כל תלמיד הלומד בכל מוסד אחר ולמרות זאת קבע מנהל המכללה נוהג שונה במכללה.
- ח. מפרוטוקול סיכום ישיבת צוות הנהלה בשיתוף ועד התלמידים, מתאריך 19 במאי, 2002, צויין, בין השאר, כדלקמן:
- "בישיבה שנתית משותפת שהתקיימה בעיריית ת"א הועלתה הבקשה ואף נתקבלה הדרישה לפטור תלמידים הממשיכים לשנה ב' או ג' מדמי הרשמה נוספים."
- ט. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי אושרו תעריפים חדשים כמפורט להלן:

400 ש"ח - רישום למסלול מוסמך לאמנות

200 ש"ח - רישום להשלמת מסלול בכיר לאמנות

250 ש"ח - רישום לקורסים בודדים.

סמינרים

50. רקע

א. בתלונות צויין כי המכללה מחייבת את התלמידים במסלול תעודה להשתתף במסגרת פעילות העשרה בסמינר המתקיים מספר ימים. לטענת המתלוננים, לא הובא לידיעתם, קודם לתחילת לימודיהם במכללה, כי סמינר זה הינו חובה ועל כן התרעמו עת חוייבו להשתתף בסמינר תוך התניית קבלת תעודה בהשתתפות בסמינר.

ב. עלות הסמינר לתלמיד הינה כ- 500 ש"ח, בנוסף לשכר הלימוד השנתי.

ג. מפרסום של המכללה, מתאריך לא ידוע, בנוגע לחובות האקדמיות לסיום לימודי "מדריך מוסמך לאמנות תשס"ג", מצויין, בין השאר, כדלקמן: **"סמינר קיץ - חובה - ביוזמת משרד המת"ס."**

מנהל המכללה מסר לביקורת כי משרד החינוך מימן עלות בתי המלון בו לנו מנהל המכללה והמלווים מהמכללה בזמן הסמינרים והעירייה מימנה עלות ההסעה לסמינר בלבד.

51. ממצאים

א. סמינר קיץ בצפת

(1) ממסמך הנושא תאריך 16 במאי, 1999, שרשם מנהל המכללה לתלמידים, עולה, בין השאר, כדלקמן:

"מועד השתתפות 11-15/7/99 - ההשתתפות חובה!!

באחריות התלמידים

...

ג. תשלום בסך 300 ש"ח - דמי השתתפות בסדנת היצירה + הרצאות.

ד. תשלום עבור לינה (אופציה). האפשרויות: מלון רימונים בצפת - במחיר 140 ש"ח ללילה + ארוחת בוקר (שלושה איש בחדר). אכסניית וולפינגר - במחיר 75 ש"ח ללילה (2-4 איש בחדר)... " (ההדגשות במקור)

(2) במכתב הנושא תאריך 14 ביוני, 1999, ששלח מנהל המכללה לחשב מינהל

החינוך בעירייה, מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"... הסטודנטים משלמים עבור הסדנא + לינה והוצאות נוספות כ- 1000 ש"ח, בנוסף לשכר הלימוד השנתי שלהם.

הסמינר הינו חובה לפי דרישת משרד החינוך (ההדגשה של הביקורת) וחלה עלינו

חובת ההסעה והליווי.

עוד צויין במכתב זה כי

... מצטרפים 2 מלויים שלנו, כמו הסטודנטים, ללינה במלון רימונים, המארח

במחיר מוזל (100 ש"ח ללילה) את הסמינר.

אבקש להכין המחאה לפקודת מלון רימונים בסך של 400 ש"ח מס.ת.

01/822500781/9 (סדנאות) של המרכז.

ב. סמינר במצפה רמון

(1) בתאריכים 12 במאי, 2003 – 15 במאי, 2003, התקיים סמינר במצפה רמון,

ביוזמת משרד המדע, התרבות והספורט.

(2) עלות למשתתף היתה 500 ש"ח.

(3) הסמינר שאמור היה להתקיים בחודש נובמבר, 2002, התבטל מאחר ולטענת נציג

משרד המדע, התרבות והספורט "אין די נרשמים".

(4) בתאריכים 20 במאי, 2001 – 23 במאי, 2001, התקיים סמינר במצפה רמון.

(5) במסמך שהעבירה המכללה לתלמידי מסלול התעודה בשנת 2001, צויין, בין

השאר, כדלקמן:

"לידיעתכם חובה על כל תלמיד להשתתף בסמינר יצירה אחד במהלך שתי שנות

הלימוד כחלק מחובותיו לקבלת תעודת מדרך מוסמך."

(6) בסמינר הנ"ל השתתפו 18 מתלמידי המכללה ואחת המרצות וכל אחד מהם שילם

450 ש"ח דמי השתתפות.

ג. ממסמך של המכללה, ככל הנראה משנת הלימודים תשס"א, שנושאו "מסלול לימודי תעודה

בהכרת משרה"ח ומשרד המדע, התרבות והספורט" מצויין, בין השאר, כי חלק ממתכונת

הלימודים של תלמיד שנה ב' הינו "התמחות ואימוני הדרכה + סמינר קיץ", בעוד שמסלול

זה כולל גם לימודי העשרה שהינם, בין השאר, "סירי אמנות וימי עיון בהנחיית מרכז בכיר

ממשרד המת"ס (חובה)...". כלומר, ניתן להבין כי סמינר הקיץ אינו חובה.

ד. במסמכי הרשמה לשנות הלימודים תשס"א ו- תשס"ב צויין כי לימודי התעודה כללו

פעילות העשרה שכללה "מרחון רישום מודל, סירי אמנות בארץ ובחול, פרויקטים

בקהילה, סמינר קיץ, סירי גלריות, השתלמויות מורים".

ה. הביקורת מדגישה כי גם במקרה זה מאחר וסירי אמנות בחול"ל אינם חובה (כאשר

מתקיימים, אם בכלל) ניתן להבין כי סמינר הקיץ אינו חובה והינו חלק מפעילות העשרה

אופציונלית בלבד.

ו. ממסמך מתאריך לא ידוע, ככל הנראה משנת הלימודים תשס"א, מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"היקף המסלול לשנתיים 1500 שעות אקדמאיות. מחוכם...ועוד 300 שעות העשרה בויקה ללימודים. ביוזמות כיתחיות אישיות- חיצוניות (משרד התמ"ס) חלקן בתשלום נוסף (כגון סמינר קיץ כ-600 ש"ח)...."

פעילות העשרה: באחריות הסטודנט/ת (הטעות במקור) וביקה ללימודים סה"כ 150 ש"ל אימוני צפייה, סיורים בגלריות, ומוזיאונים, סמינר קיץ, מרתון רישום, מודל, פרויקטים בקהילה..."

מהמצוין לעיל עולה כי אין בהכרח חובה להשתתף בסמינר ושעות ההעשרה אינן קבועות. כמו כן, מנהל המכללה מסר לביקורת כי מרתון רישום אינו חובה ולכן משתמע מכך כי גם הסמינר אינו חובה.

ז. מסיכום ישיבה ששלח בחודש ינואר 2001 הממונה הארצי על נושא תרבות ואמנות בקהילה במשרד המדע התרבות והספורט למנהלי המוסדות שהשתתפו בסמינר, מצויין, בין השאר, בנוגע לסמינר, כי "השתתפות חובה". למרות זאת, מנהל המכללה בהתייחסותו לתלונות ציין, בין השאר, כי "סמינר הקיץ, המתקיים זו השנה השביעית ברציפות בארץ, הינו ביוזמת משרד המדע, התרבות והספורט, ... משרד המת"ס מגבה ומאפשר לכל מוסד להחליט, ואצלנו זו חובה מוסדית."

ח. גב' ד.מ. אשר שימשה כרכזת במכללה החל מחודש ספטמבר 2002 מסרה לביקורת כי הייתה נוכחת בישיבה בה אמר הממונה הארצי במשרד המדע, התרבות והספורט כי ההשתתפות בסמינרים הנ"ל אינה חובה.

ט. מנהל המכללה מסר לביקורת כי ההשתתפות בסמינר הינה חובה מוסדית עקב דרישתו כמנהל המכללה ולא לפי דרישת משרד המדע, התרבות והספורט.

י. הביקורת ביקשה ממנהל המכללה אישור ממשרד המדע, התרבות והספורט כי המכללה רשאית לקבוע כי הסמינר הינו חובה מוסדית. אישור זה טרם התקבל אך תחתיו התקבלה התשובה שלהלן:

"א. ימי עיון והסמינר הינם חובה מוסדית המפורסמת בעלון מידע בלוח מודעות מרכזי כל השנה.

ב. בכל ישיבות פורום מנהלים ארצי - המפקח מגבה את החלטות המוסד.

ג. במקרה חריג, בו חלמיד אינו משתתף, עליו להשלים את שעות ההעשרה בהיקף של 60 שעות."

יא. לביקורת נמסר, כמצויין לעיל, כי מנהל המכללה לא איפשר לתלמידים להימנע מהשתתפות בסמינר ולהשלים השעות אלא התנה קבלת תעודה בהשתתפות בסמינר.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "לא קרה שתלמיד לא קיבל תעודה בגלל היעדרות מוצדקת בסמינר".

יב. מכרטיס הנוכחות של מנהל המכללה עולה כי בשנת 2001 ה"ל ביקש 23 שעות נוספות עבור השתתפותו בסמינר.

קורס ברונזה

52. רקע

אחד מהקורסים המעשיים שהמכללה הציעה לתלמידיה הינו קורס "פיסול ברונזה" אשר הועבר על ידי המרצה ד.ב..

53. ממצאים

א. לביקורת נמסר כי התלמידים שלמדו בקורס ה"ל נדרשו לבצע שלב "יציקת ברונזה" של עבודותיהם בסטודיו הפרטי של המרצה. יציקה זו הייתה כרוכה בעלות נוספת ששילמו התלמידים ישירות למרצה עבור עבודה זו.

ב. אחד המרצים במכללה שנכח באחד מהמפגשים שנערכו בסטודיו הפרטי של מר ד.ב., מסר לביקורת כי תלמידים שלא היו מוכנים להוסיף כסף נאלצו לפסל בגבס למרות שמדובר היה, כמצויין לעיל, בקורס פיסול בחומר הברונזה.

ג. לטענת התלמידים, מנהל המכללה ידע כי הם נאלצו לשלם למר ד.ב. עבור היציקה בברונזה.

ד. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: "אם מדובר בחומר אוזי שכה"ל אינו כולל חומרים. אם מדובר ביציקה, בתנור כור היתוך במפרטורה גבוהה. המורה/ אמן התנדב ללמד אותם לצקת בסדנתו את שלב היציקה... ואין חובת יציקה... אני גאה בכך שהמכללה מובילה בלימודי הפיסול הקלאסי ובשיטות יציקת פסלים בברונזה בארץ".

ה. מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת מסמך פרסומי של המכללה בו מצוין, בין השאר, כי המכללה מציעה קורס "פיסול בשעוה ויציקות ברונזה". מסמך נוסף שצורף לתגובה מפרט תכנית הלימודים בקורס "פיסול בשעוה ויציקת ברונזה". אחד מהתכנים שמצוינים הינו "יציקה וניקוי הפסל לאחר היציקה".

פרק יב – הבטחות שונות

54. רקע

א. לביקורת נמסר מעובדים ומתלמידים במכללה כי מנהל המכללה הבטיח דברים שונים, אשר בדיעבד התברר שאין ברצונו ו/או ביכולתו לקיימם. כמו כן, חלק מהטענות הינן בדבר הטעייה מכוונת בדבריו של מנהל המכללה.

ב. להלן דוגמאות שצויינו בתלונות:

(1) תלונה של תלמיד בנוגע להסכמתו לשינוי קורס עקב הבטחת מנהל המכללה שיחזירו לקורס המקורי במידה והתלמיד ירצה בכך:

"למדתי אצל המורה נ.ו. כאחד מתוך 3 תלמידים והייתי מרוצה. באותה עת היו גם 3 תלמידים אצל המורה ד.ב.. א.ב. המנהל פנה אלי שכנע אותי לעבור לד.ב. תוך הבטחה ברורה שאם ארצה אחזור לקורס של נ.ו. כעבור כמה ימים ד.ב. התחיל לצרוח עלי בגלל שהערתי אותו משינה בזמן השעור !!!...פניתי למנהל שלנו שיחזיר אותי מיד לקורס של נ.ו. וסיפרתי לו מה שהיה כדי שיעזור. ...הזכרתי לו שזה היה ההסכם מראש ושהוא הבטיח שלאחר חודש נסיון אני אוכל לעבור חזרה. רק אז הבנתי שלנו. לא אוכל לחזור כי א.ב. סגר את הקורס שלנו..."

(2) תלונה בנוגע להבטחות למרצים:

"מנהל המכללה נותן הבטחות שווא למורים ורכיזים כגון תנאי שכר מסוימים שבהמשך מסתבר שאין הוא יכול לממשן בגלל תקני עירייה."

(3) תלונה בנוגע לשכנוע תלמידה ללמוד:

"הוא שכנע תלמידה בשם א.ג. להצטרף למסלול התעודה הדו-שנתי ע"י כך שהבטיח שיוכל לוותר לה על לימודים עיוניים בגלל אילוצי עבודה שלה. בשנה א' כך היה, וכשעלתה לשנה ב' הפר את הבטחתו. א.ג. הפסידה שנת לימודים ועזבה את המכללה ביגון רב."

(4) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "זכותו של תלמיד לשנות מקצוע וזכותה של ההנהלה לשינויים, עקב שינויים..."

55. ממצאים

א. שעות נוספות

(1) כמצויין לעיל, לביקורת נמסר מעובדים זמניים שונים שעבדו במכללה כי מנהל המכללה ביקש שיעבדו שעות נוספות מעבר להיקף השעות שהם מחוייבים לו והבטיח לשלם להם עבור שעות אלה.

(2) להלן המקרים כמצויין לעיל:

מר ש.ב.:

- (א) מר ש.ב. מסר כי למרות השעות הנוספות הרבות שעבד במכללה והבטחותיו של מנהל המכללה כי ידאג לכך שיקבל תמורה כספית עבורן, מעולם לא שילמה לו "עזרה ובצרון", שבאמצעותה הועסק במכללה, משכורת עבור ביצוע שעות נוספות.
- (ב) מעיון בכרטיסי הנוכחות של מר ש.ב. עולה כי דיווחי שעות העבודה שהועברו על ידי המכללה ל"עזרה ובצרון" ונחזים להיות רשומים על ידי מאן שהוא שאינו מר ש.ב., כמעט ולא כללו שעות עבודה נוספות.
- (ג) מר ש.ב. מסר לביקורת כי היה מוכן לעבוד שעות נוספות ללא תגמול מאחר ומנהל המכללה הבטיח שידיאג לכך שיועסק כעובד קבוע על ידי העירייה, מה שבפועל לא קרה ומר ש.ב. סיים עבודתו במכללה לאחר ש"עזרה ובצרון" פסקו לממן עובדים מטעמים בעירייה.
- (ד) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי מר ש.ב. "אח ציפיותיו פיתח לאחר שזומן לקורס מנהלי משק... בעירייה, ולבסוף לא חודשה המשך העסקתו, נ"י חברת נורה ובצרון."

גב' ד.מ.:

- (א) גב' ד.מ. טענה כי למרות השעות הנוספות שעבדה עבור המכללה והבטחותיו של מנהל המכללה כי ידאג לכך שתקבל תמורה כספית עבורן, מעולם לא קיבלה משכורת עבור ביצוע שעות אלה.
- (ב) לדבריה, לאחר שסירבה להצעתו של מנהל המכללה לקבל תשלום עבור שעות אלה באמצעות דיווח על ימי מחלה כוזבים, התנער האחרון מהבטחתו וטען כי לא ישלם לה עבור שעות אלה.
- גב' ד.מ. מסרה שלאחר שהתברר לה כי אין בכוונתו של מנהל המכללה לאשר תשלום עבור השעות הנוספות שביצעה, חדלה מלעבוד שעות נוספות והסכימה להמשיך לעבוד במכללה עד סיום שנת הלימודים לאור פניות תלמידים שלא תעזוב.
- (ג) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי לא סוכמו שעות נוספות.

ב. ביטול קורסים

- (1) בתחילת שנת לימודים המכללה מציגה בפני התלמידים פירוט הקורסים המוצעים ללימוד מהם נדרשים התלמידים לבחור קורסים מועדפים עליהם ולערוך תכנית לימודים אישית. הביקורת מצאה כי המכללה מציעה לנוחות התלמידים מספר קורסים מעשיים בכל תחום. לדוגמא: מספר קורסים בציור בימים שונים ועם מרצים שונים.
- (2) לביקורת נמסר מאחד המרצים לשעבר במכללה כי בפועל מנהל המכללה לא התכוון לפתוח את כל הקורסים שהציג בפני התלמידים. לדבריו, מנהל המכללה טען בפני התלמידים כי הקריטריון לפתיחת קורס הינו היענות התלמידים, כאשר בפועל לא התכוון לפתוח קורסים מסוימים גם אם תהיה להם היענות מספקת של תלמידים, כמפורט להלן:
- עובד זה סיפר לביקורת כי בעת שעבד במכללה פנו אליו בתקופת הרישום לקורסים תלמידים ודיווחו לו כי מנהל המכללה מסר להם כי קורס בו אמור היה להרצות ורשום במערכת הקורסים המתוכננת, לא ייפתח. מנגד, לדברי העובד, מנהל המכללה אמר לו כי הקורס לא ייפתח מאחר ולא נרשמו אליו תלמידים.
- לאחר ש- 3 תלמידים הודיעו למנהל המכללה שבכוונתם להמשיך לימודיהם במכללה ולשלם רק בתנאי שקורס זה ייפתח החליט מנהל המכללה לפתוח הקורס המבוקש, אליו נרשמו 6 תלמידים.
- (3) מקרה דומה נמסר לביקורת מעובדת נוספת לשעבר במכללה, שתלמידים הודיעו לה כי מנהל המכללה הודיע להם כי הקורס בו רשומה כמרצה לא ייפתח בסופו של דבר וזאת מבלי לידע העובדת על כך.
- (4) לביקורת נמסר כי שיטת עבודה זו נהוגה על ידי מנהל המכללה והיא מטעה התלמידים מאחר ובפועל אין באפשרותם לבחור קורסים לבד וההיצע המרשים המוצג בפניהם בעת הרישום אינו נכון.
- (5) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "זכות ההנהלה לשינויים".

ג. מדריך מוסמך בכיר לאמנות

- (1) בידיעון המכללה לשנת תשס"ד מוצע מסלול ב' המקנה למסיימיו תעודת מדריך מוסמך בכיר לאמנות. מסלול זה מוצע לבוגרי מסלול א' "מדריך מוסמך לאמנות" ולפי הידיעון, "משלב תוכנית ייחודית להתמחות והתמקצעות במקצוע ראשי נבחר".

(2) לביקורת נמסר ממנהל המכללה וממרצים שונים במכללה, שבפועל לא קיימת תכנית לימודים לשנה שלישית המהווה שנת השלמה ממסלול א' למסלול ב'.

תלמידים הבוחרים להמשיך לימודיהם לקבלת תואר "מדריך מוסמך בכיר לאמנות" נדרשים לבחור קורסים מעשיים שלא השתתפו בהם במהלך השנתיים בהן למדו לקבלת תואר "מדריך מוסמך לאמנות". כלומר, אין קורסים מיוחדים למסלול ג' וההתמחות וההתמקצעות עליהן כתוב בידעון היגן השלמת קורסים מעשיים באמנות שלא נבחרו בשנים הקודמות על ידי התלמיד.

הקורסים העיוניים הינם אותם קורסים שהשתתפו בהם בשנים קודמות אך בשנה ג' אין שיעורים מסודרים והתלמידים נדרשים להסתייע ברכז שידריכם בהגשת עבודה עצמאית. לביקורת נמסר כי התלמידים תלויים בשעות מעטות שמקדישים להם הרכיזים ו/או המרצים בקורסים העיוניים (לביקורת נמסר כי מרבית מהשעות היגן שעות נוספות עליהן לא מתוגמלים המרצים).

במסמך הנושא תאריך 9 בדצמבר, 2003, ששלחה הרכוז הפדגוגית לתלמידי השנה השלישית בנוגע לתכנית עבודה בסמסטר ב', מצויין, בין השאר, כי יערכו עמה פגישות אחת לשבועיים למשך 120 דקות כל פגישה.

הביקורת מדגישה כי חלק מהרכיזים שהועסקו על ידי המכללה לא היו בעלי רקע וניסיון בדיקטיקה אלא התקבלו לעבודה כמרצים בקורסים המעשיים ולכן תמוהה תרומתם בהנחיית ובהדרכת התלמידים.

(3) יש לציין כי מאחר ובקורסים המעשיים לומדים במשולב תלמידי שנה א' ושנה ב' ממסלול א', ייתכן שתלמיד שנה ג' זוכה לרוב להדרכה המותאמת לרמת התלמידים הלומדים עימו בכיתה ולא לרמה האמורה להיות מוקנית לתלמיד בתואר מתקדם יותר.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן:
 "בממוצע רב שנתי למסלול שנה ג' בכיר הסתכמו בין 1-3 תלמידים ואין הצדקה לקבוצה, חלקם הגיע אלינו להשלמה במוסדות מקבילים בארץ. קיימת תוכנית מובנת לשני מסלולים וכן לקורסים במקצועות ראשיים ובחח נושאים שלהם... והצוות והתוכנית הבכירה יותר משובצת בהתאם, ולכל מסלול בהתאם לרמתו. ימי ג' אחה"צ מרוכזי- משולב לחסוך מרצים... לשנה ג' קיימים נהלים בנפרד למסלול אישי ייחודי. מפאת מיעוט משתתפים לבכיר, התוכנית הייחודית מובנית אישית, ולפעמים התלמידים מרצונם בוחרים מקצוע מעשי, אשר לא הכירו כלל, ולהם זו הרחבת ידע, והתמחות פרושה פרקטיקה נוספת ברמה יותר גבוהה של אותו מקצוע שבחר להתמחות ומיומנות"

- (4) עוד מצויין בידיעון לשנת הלימודים תשס"ד בנוגע לתעודת תואר "מדריך מוסמך לאמנות" כי "התעודה מוכרת לדרגת שכר עפ"י חוק הרשויות המקומיות והשלטון המקומי בארץ" ובנוגע לתואר "מדריך מוסמך בכיר לאמנות" כי "התעודה מוכרת לצורכי שכר ע"פ טבלת הרשויות".
- (5) בניגוד למצויין בידיעון לשנת תשס"ג, במסמך של המכללה שנמצא באגד מסמכים שנושאו "ידיעות תשס"ג 2002-2003", מצויין באותיות קטנות כי תעודת מדריך מוסמך בכיר לאמנות "אינה מוכרת לצורכי שכר ע"פ טבלת הרשויות".
- (6) במכתב הנושא תאריך 15 בינואר, 2003, שנשלח למנהלי מוסדות להכשרת מדריכים באמנות, ממשרד המדע, התרבות והספורט, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
"בעקבות מכתב לרשויות של בוגר מסלול "מדריך מוסמך בכיר" שהעתיקו הגיע לידי, אני דורש מכם לחדד כי בוגר/ת תעודת "מדריך מקצועי מוסמך" הינו היחיד המוכר בדירוג שכר של משרד החינוך והרשויות."
- (7) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: **"אנו פועלים על פי מידע והנחיות כתובות ו/או בישיבות פורום מנהלים רצי (הטעות במקור) שמקיים המפקח מטעם משה"ח, וכן מידע... שמגיע מהסתדרות הפקידים להסכמים קיבוציים."**
7. לימודי השלמה לתעודת הוראה באמנות מורה בכיר ולתואר B/Ed
- (1) בידיעון המכללה מצויין כי קיים מסלול ל"לימודי השלמה לתעודת הוראה באמנות מורה בכיר ולתואר B/Ed".
- (2) לפי הידיעון "המסלול מוצע למעוניינים להמשיך ללימודי השלמה לתעודת הוראה... מיועד לבוגרי מסלול מדריך מוסמך בכיר בלבד, אשר סיימו את חובותיהם במסלול זה... בוגרי המסלול להכשרת מדריכים לאמנות, יוכלו להשתלב בתכנית אישית להשלמת לימודי תעודת הוראה... בשיחוף מכללה חיצונית (אורנים) וכפוף לתקנון".
- (3) לביקורת נמסר כי לא נרשמו תלמידים למסלול זה.
- (4) ממסמך הנושא תאריך 23 במרץ, 2003, שנשלח ממשרד החינוך, התרבות והספורט למנהל המכללה, עולה כי לימודי ההשלמה דורשים שדרוג של תכנית הלימודים (קורסים עיוניים) המוצעת על ידי המכללה.
- השדרוג הנדרש שצויין במסמך הנ"ל ומצויין אף בידיעון לשנת הלימודים תשס"ד הינו כדלקמן:

" להלן שידרוג תוכנית הלימודים המוצעת:

מס' שעות	שם הקורס
2 ש"ש	מבוא באמנות מודרנית
2 ש"ש	מבוא באמנות עתיקה
2 ש"ש	תרגיל בסיסי באמנות
2 ש"ש	אמנות יהודית
2 ש"ש	מבוא לפסיכולוגיה
1 ש"ש	אלטרנטיבות בהוראה
1 ש"ש	סוציולוגיה של חינוך
2 ש"ש	יישומי מחשב (בניקר גרפים)

*** המרצים בעלי תואר שני ושלישי.**

(5) הביקורת מציינת כי דרישת משרד החינוך, התרבות והספורט לקיומו של המסלול הנ"ל הינה לשדרג קורסים קיימים במכללה. מרבית הקורסים המצויינים לעיל אינם קיימים כלל במכללה ולכן תמוה כי המכללה מציגה אותם בידיעונה כתוכנית לימודים מוצעת משודרגת.

(6) כמצויין לעיל, בכל הנוגע לקורסים עיוניים, המכללה אינה מספקת לתלמידים שעות לימוד מסודרות במסלול לתעודת "מדריך מוסמך בכיר לאמנות" והשתתפותם בקורסים אלה מסתכמת בהגשת עבודה בלבד. ההדרכה היחידה שהתלמידים מקבלים מהמכללה לצורך הגשת העבודות מסתכמת בזמן קצר שמקדיש להם הרכו אשר צריך לעבוד לשם כך שעות נוספות אשר אינו מתוגמל בגינן.

(7) מעיון בקורות החיים של המרצים המועסקים במכללה עולה כי מרביתם (לרבות המרצה לתולדות האמנות), נכון למועד עריכת הביקורת, אינם בעלי תארים הדרושים להעברת חומר הלימוד במסלול הנ"ל.

ה. משוב

(1) מפרוטוקול ישיבת צוות בנוכחות נציגי ועד התלמידים, שהתקיימה בתאריך 19 במאי, 2002, עולה כי "בתחילת יוני יועבר לתלמידים דף משוב אנונימי על כל מורה שלימד אותו במשך תקופת לימודיו. בעתיד יועבר דף המשוב פעמיים בשנה, בסיום כל סימסטר ויופקו לקחים לגבי תפקודו."

(2) דף המשוב הנ"ל אמור להוות אינדיקציה אודות תפקודו של כל מרצה מנקודת מבטם של התלמידים ושיקול בקביעת תכנית הלימודים בשנת הלימודים הבאה. כלומר, על הנהלת המכללה להעדיף העסקת מרצים שקיבלו ציון הערכה גבוה מהתלמידים.

(3) מהמכללה נמסר כי בפועל נעשה משוב לגבי מרצה אחת בלבד שלא נכללה ברשימת המרצים עליהם נתקבלו תלונות על יחס לא נאות לתלמידים ומנהל המכללה בחר להמשיך ולהעסיקם למרות תלונות אלה.

ו. גב' א.ג.:

- (1) גב' א.ג. נרשמה ללימודים במסלול תעודה בשנת הלימודים תשס"א.
- (2) משיחה שערכה הביקורת עם גב' א.ג. מסרה האחרונה כי עקב שעות עבודתה לא היה באפשרותה ללמוד בקורסים שנערכו לאחר השעה 15:00. קרי, קורסים עיוניים שהינם קורסי חובה בלימודי מסלול התעודה. לדברי גב' א.ג., מנהל המכללה שכנעה כי מגבלה זו לא תהווה בעיה ותקבל אישור להשלמת חובותיה הלימודיות בכל שנות לימודיה לתעודת מדריך מוסמך באמנות (שנת תשס"א ושנת תשס"ב) באמצעות הגשת עבודות בלבד ללא חובת נוכחות בשיעורים. גב' א.ג. מסרה כי מנהל המכללה לחץ את ידה והיא ראתה בכך התחייבות מצידו ונרשמה ללימודים במכללה.
- (3) בטופס פרטי גב' א.ג. לשנה"ל תשס"א רשום בכתב יד, בין השאר, כדלקמן:
"ניש לה מגבלת עבודה אולי ישתנה בהמשך)- עבודות באופן עצמאי בתשס"א ללא נוכחות- באשור הרכז
לגבי סיום השנה תעתיק את החומר ותגיש עבודות גמר כנדרש."
- (4) במכתב ידני הנושא תאריך 24 באוקטובר, 2000, שרשם מרצה מהמכללה מצויין, בין השאר, כדלקמן:
"...סוכם כי תשוחרר במשך שלושה חדשים בכדי שתוכל להשתתף בלימודים העיוניים במהלך סמסטר א' אך לגבי סמסטר ב' הבעיה נשארה. אי לכך הוצע פיטרון (הטעות במקור) על ידי שאקבל מהמורה לפסיכולוגיה מספר עבודות מנחות...נוכל להעריך כי התלמידה הצליח לעמוד במטלות אם תקבל את ההנחיות הנכונות.
1. התלמידה מחכה לאישור."
- (5) במזכר ידני הנושא תאריך 7 בנובמבר, 2000, שאושר על ידי מנהל המכללה והרכוז הפדגוגית, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
"כיון שהתלמידה א.ג. חיבת לעבוד בימי ג' בשעות הערב, ועל מנת לאפשר לה לסיים לקראת תעודת מדריך מוסמך, הוחלט בסמסטר א' שנת תשס"א תשתתף בשעורים העיוניים ת.א + דידקטיקה כסדרם לקראת סמסטר ב' [עד ה 10.2.01] תודיע לנו האם אין שינוי בסידור העבודה, במידה ותחויב לעבד נפתחות בפניה 2 אפשרויות:
א. 1. למידה עצמית מודרכת בפסיכולוגיה...
2. ת.א. – יימשך הסידור שנוקבע בתחום זה.
ב. א.ג. לא תלמד בסמסטר ב' בכלל בימי ג' בערב, ותהיה זכאית להשלים זאת בשנה ג' ללא תשלום..."

6) לדברי גב' א.ג., לקראת תחילת שנת הלימודים השניה, מסר לה מנהל המכללה כי ההסדר בינה לבין המכללה לא יחול על שנת הלימודים הבאה והיא תיאלץ להשתתף בשיעורים שיתקיימו בשעות הערב.

7) גב' א.ג. נאלצה להפסיק לימודיה במכללה לאחר שנת לימודים אחת בלבד.

8) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: "הנ"ל התקבלה בוועדת חריגים מסיבות של אילוצי זמן פנוי, פעלו למענה בחום על ידי הצוות המקצועי, ברשות הפסיכולוגית והרכזים- מורים מקצועיים והנהלה, קיבלה הקלות בנוכחות אך לא מהגשת עבודות עיוניות, ולא עמדה גם בזה, אך הותר לה להשלים החסר בשנה ב'."

מאחר שקיבלה החלטה למוס לחו"ל, האופציה הזו עומדת בפניה."

פרק יג - דוחות נוכחות

56. רקע

- א. עובדים הנעדרים מהמכללה בשעות בהן אמורים לעבוד ולהימצא בה, מחוייבים למלא בטופס "רישום תנועת העובד (יציאות בשעות העבודה)" פרטים אודות היעדרות זו ולחתום את שמם כהצהרה על נכונות המידע שרשמו.
- ב. את הפרטים בטופס מחוייבים העובדים למלא בטרם יצאו מהמכללה ולא בדיעבד. במידה ותיערך ביקורת מטעם העירייה ויימצא עובד אשר ייעדר ולא מילא הפרטים בטופס, ייחשב הדבר להיעדרות בגין חופשה.

57. ממצאים

- א. מנהל המכללה מסר לביקורת כי אינו זוכר אף מקרה בו ביקש מעובדים אחרים במכללה למלא פרטי ההיעדרות עבורו.
- ב. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, הביקורת איתרה מקרים רבים בהם דיווח מנהל המכללה על היעדרותו בשעות העבודה כאשר כתב היד והחתימה נחזים להיות לא שלו.
- ג. בנוסף, המזכירה הראשית במכללה ומר ש.ב. מסרו לביקורת, כי היו מקרים רבים בהם מנהל המכללה נעדר מהמכללה וביקש מהם, באמצעות הטלפון, למלא עבורו פרטים שמסר הנוגעים להיעדרותו ולחתום במקומו.
- ד. מפרוטוקול דיון בנושא דוח ביקורת נוכחות במכללה, מתאריך 10 בנובמבר, 1993, עולה כי כבר אז "הוער בפעם נוספת על רישום נכון בכניסה וביציאה לעבודה; כמו כן, רוענה הנחייה על רישום קפדני של שעות הכניסה והיציאה, אשר יבוצע רק בזמן אמיתי."

ה. מפרוטוקול זה עולה כי מנהל המכללה לא הפנים הערות העירייה, שברור שהועלו בפניו גם לפני דוח הביקורת משנת 1993, והמשיך לבקש מעובדיו למלא עבורו פרטים בדוח נוכחות בעת היעדרו.

פרק יד - עובדים

58. רקע

מנהל המכללה אחראי על גיוס נשמי"ם שימלאו תפקידים במכללה כגון מרצים ורכזים. לביקורת נמסר מהמכללה כי קיימות הגדרות תפקיד רק לאוצרת הגלריה ולמדריכת קבוצות וקשרי חוץ.

59. ממצאים

א. לביקורת נמסר מעובדים שונים לשעבר במכללה, כי מנהל המכללה לא ביקש מהם קורות חיים והגעתם לראיון עבודה הייתה כבדרך אגב ולא נבעה מהשבה למכרז שפורסם ברשומות כלשהן.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "אין מקיימים מכרז לעובדי נש"מ".

ב. מזכירת המכללה מסרה לביקורת כי הגעתם של נשמי"ם למכללה הייתה בשל מידע שהגיע לידיעתם אודות משרה פנוייה ולא פורסמו מכרזים בנוגע לאיוש משרות במכללה. כמו כן, לא היו מועמדים נוספים שהגישו מועמדותם לתפקיד כלשהו. כלומר, הנשמי"ם שעבדו במכללה היו היחידים שפנו בנוגע למשרות אותן מילאו במכללה.

ג. הביקורת איתרה מספר חוזים למתן שירותים שנחתמו בין המכללה לבין נשמי"ם שהועסקו כמרצים במכללה, מהם עולה כי מנהל המכללה חתם על החוזים בתאריך 30 בספטמבר, 2001, בעוד שעל החוזים עצמם מצויין כי נערכו ונחתמו בתאריך 14 באוקטובר, 2001.

ד. ממסמך בכתב יד עליו חתומה גב' מ., מזכירה לשעבר במכללה, עולה כי העירייה אינה מתירה חתימה על חוזים עם נשמי"ם לתקופה העולה על 10 חודשים (ספטמבר- יוני). במטרה לאכוף מגבלה זו, הונחתה גב' מ. על ידי עובדת מחלקת כספים, לפצל החוזים לשניים: עבור חודשים יולי-אוגוסט בחוזה חד פעמי ועבור חודשים ספטמבר-יוני בחוזה נוסף.

ה. מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן: "לכל שנה קיים קלסר קורות חיים עבה של משאבי אנוש מקצועיים ללמד בהמשך לחוכנית מובנית לפי רמות ומסלולים. בקיץ מתקיימת הרשמת תלמידים, בספטמבר מכינים צוות+ חוזים, שיקבלו חוקף לאחר מספר תלמידים סביר.

החוזים מאושרים ע"י מנהל האגף והחשבות, בהנחייתם ומשיקוליהם המקצועיים גם סוג החוזה".

1. הדרכת קבוצות וקשרי חוץ

- (1) גב' פ.ר. מועסקת החל מתאריך 1 בדצמבר, 2001, על ידי המכללה כנש"ם האחראית על הדרכת קבוצות וקשרי חוץ.
- (2) במסמך של המכללה, מתאריך לא ידוע, שנושא "דרוש/ה- מדריך יח"צ", מפורטות דרישות המועמדים לתפקיד יחסי הציבור של המכללה, כמפורט להלן:
"בעלת כישורים של שיווק ויח"צ ביקה לאמנות. המדריך/ה מיועדת להביא קבוצות מאורגנות מתוך עניין היסטורי, ארכיטקטוני ואמנותי, לביקורים מתוכננים (בתשלום) במכללה ובסביבתה, במטרה להגביר את מודעות הציבור לצריכת אמנות ולמעורבות הסטודנטים של המכללה לסיורי גלריות ומוזיאונים, במקביל לתכניות ההעשרה, במסגרת תכניות הלימודים השנתיות."
- (3) מנהל המכללה מסר לביקורת כי לא הכיר את גב' פ.ר. בטרם החלה לעבוד במכללה. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, לביקורת נמסר כי גב' פ.ר. נהגה להדריך טיולים במכללה עוד בטרם הועסקה במכללה וזאת ככל הנראה במסגרת הדרכות שביצעה ביפו.
- (4) גב' פ.ר. קיבלה מהמכללה שכר של 45.58 ש"ח לשעה, לפי טבלת שכר נותני שירות.
- (5) לביקורת נמסר מהמכללה כי בעת העדרה של גב' פ.ר. מנהל המכללה הדריך קבוצות מבקרים במכללה.
- מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת כי **"במקרה חריג בו קבוצה מבקשת ביקור במועד שנוח רק לה, אני נענה מתוך כוונה לא להפסיד את הכנסתם ולשווק את המכללה."**
- (6) להלן השוואה בין הכנסות מפעילותה של גב' פ.ר. במכללה בשנת 2002 כפי שמסרה המכללה לביקורת לבין עלות שכרה של גב' פ.ר. לעירייה:

שעות עבודה	משכורת ב-ש"ח	הכנסה בש"ח	חודש
42	2,027.2	49	ינואר, 2002
36	1,737.6	-	פברואר, 2002
30	1,714.52	-	מרץ, 2002
30	1,714.52	250	אפריל, 2002
39	2,228.87	395	מאי, 2002
39	2,247.92	-	יוני, 2002
-	לא אותר	40	יולי, 2002
39	2,251	100	אוגוסט, 2002
30	1,731.5	95	ספטמבר, 2002
42	2,424	525	אוקטובר, 2002

שעות עבודה	משכורת ב-ש"ח	הכנסה בש"ח	חודש
36	2,078	-	נובמבר, 2002
39	2,251	1,000	דצמבר, 2002
	22,406.13	2,454	סך הכל

(7) להלן השוואה בין הכנסות מפעילותה של גב' פ.ר. בשנת 2003 כפי שצויינה בדוחות מעקב ביקורי קבוצות ומסמכים נוספים שאיתרה הביקורת, לבין עלות שכרה של גב' פ.ר. לעירייה:

שעות עבודה	משכורת ב-ש"ח	הכנסה בש"ח	חודש
42	2,431	170	ינואר, 2003
36	2,048	390	פברואר, 2003
39	2,257.13	1,275	מרץ, 2003
24	1,389	0	אפריל, 2003
24	1,389	0	מאי, 2003
27	1,562.63	215	יוני, 2003
27	1,562.62	180	יולי, 2003
36	2,078	60	אוגוסט, 2003
	14,717.38	2,290	סך הכל

מנהל המכללה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת מסמך שלא הוצג במהלך הביקורת, לפיו הכנסות מביקורי קבוצות היו כדלקמן:

תקופה הכנסות ב-ש"ח

שנת 2002 4,495

שנת 2003 4,000 (כולל אירוע שנערך במכללה)

הביקורת מציינת כי גם לפי הנתונים לעיל, עלויות העסקתה של גב' פ.ר. היו גבוהות מההכנסות בגין סיורים במכללה.

(8) לפי הנתונים לעיל עולה כי העסקתה של גב' פ.ר. אינה כלכלית מאחר ועלויות העסקתה היו גבוהות מההכנסות שנבעו למכללה בגין סיורים שערכה.

(9) בתאריך 1 באוקטובר, 2002, חודש הסכם העסקתה של גב' פ.ר. על ידי המכללה.

(10) כמצויין לעיל, בשנים 2002 ו-2003 היו חודשים בהם כביכול לא הייתה למכללה כל הכנסה בגין הדרכות של גב' פ.ר. לביקורת לא ברור מה הייתה תרומתה של גב' פ.ר. למכללה בחודשים אלה בהם דיווחה על שעות עבודה.

(11) ממסמך "סדר יום- ועדת תעריפים מספר 4/2002" עולה כי עלות הביקור ליחיד נעה בין 5 - 10 ש"ח. מנהל המכללה מסר לביקורת כי עלות של 5 ש"ח הינה עבור סיור בלבד ועלות של 10 ש"ח הינה עבור סיור הכולל כיבוד קל.

(12) הביקורת איתרה מקרים בהם נגבו 7 ש"ח לאדם. הסיבה לגביית 7 ש"ח אינה ברורה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "במקרה ראשון וחד פעמי סברה כי הסכום בין 5 ל-10 יכול להיות גם באמצע מאחר וקיימות קבוצות הדורשות הנחה ולנו כל הכנסה חשובה."

(13) בתאריך 3 בינואר, 2002, הדריכה גב' פ.ר. סיור קבוצתי במכללה וגבתה בגינו 1 ש"ח בלבד לאדם, עבור 24 אנשים. כלומר, גב' פ.ר. גבתה בגין הדרכת הקבוצה סך של 24 ש"ח במקום 120 ש"ח (לפי תעריף 5 ש"ח לאדם, שהינו הנמוך ביותר). הביקורת לא איתרה כי גב' פ.ר. חוייבה בגין ההפרש שלא גבתה ו/או שגבתה זאת מהקבוצה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "היה מקרה, שהגיע במפתיע מדריך שלא הכיר את ההסדר, הסביר בעצמו ומהנימוס כל אחד מהמשתתפים השאיר 1 ש"ח סמלי במזכירות. המדריכה פ.ר. לא נכחה אז."

מנהל המכללה הוסיף כי הערך המוסף של תפקידה של פ.ר. הינו ב"הרשמה לפעילות לימודית, מודעות להשכרת אולמות ותערוכות בגלריית המכללה..."

(14) במסמך פרסומי של המכללה בשנת תשס"ג, המתאר המכללה ומזמין קבוצות מבקרים לסיורים במכללה, מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"ביקור כזה ישתלב טוב בסיורי ילדים, נוער או מבוגרים.... בהדגשים שונים.... לדוגמא:

1. סיור ביפו העתיקה ו/או נמל יפו

2. סיור בנושא התפתחות העיר אל מחוץ לחומות/העלייה הציונית לא"י (אנו ממוקמים בין בניין הבנק הציוני הראשון לבין בניין בית העולים).

3. בית גידי (מוזיאון האצ"ל בתש"ח), מוזיאון בית יוסף ועוד...

.....

לייעוץ ותיאום, ניתן להשאיר הודעה לרכות הדרכות ... במספרי המלפון..."

(15) על מסמך זה חתומים מנהל המכללה וגב' פ.ר. מסמך זה כלל לוגו של המכללה, של עיריית תל אביב ושל משרד החינוך ומדינת ישראל.

(16) מפנייה טלפונית אנונימית של הביקורת לגב' פ.ר. בנוגע לפרסום זה, הציעה האחרונה הדרכות פרטיות הנערכות על ידה, לרבות הדרכות שאינן כוללות סיור במכללה. עוד הוסיפה גב' פ.ר. כי במידה וייערך סיור במכללה היא תגבה מכל אדם מחיר "מיוחד" של 5 ש"ח וזאת למרות שזהו התעריף הקבוע לכל אדם המעוניין לסייר במכללה, בין אם הגיע באמצעות גב' פ.ר. ובין אם באופן עצמאי.

(17) מנהל המכללה מסר לביקורת כי החל מחודש ינואר 2004 צומצם היקף משרתה של גב' פ.ר. במכללה, לשעתיים שבועיות בלבד.

(18) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

"גב' פ.ר., בנוסף לתפקידה כיום (2 שעות שבועיות בלבד) היא גם מורת דרך עצמאית, שמעבירה את קבוצותיה דרך המכללה (בתשלום וקבלה) כמו כל מורה דרך אחר, שמגיע לא רק למכללה אלא לסיור יומי בכל איזור יפו העתיקה.

לקבוצות שפונות אליה ליישון טיולים בביתה ולא במכללה היא משווקת את המכללה בכל שעה וזה כך שמעורבותה רק תורמת למכללה. בעבר לא היה שירות כזה בתשלום וכיום אנו על מפת התיירות ביפו."

ז. רכזים

(1) הביקורת מצאה כי מנהל המכללה העסיק בתפקיד הרכזים הפדגוגיים והאדמיניסטרטיביים אנשים ללא כל ניסיון קודם דומה ו/או הכשרה מתאימה, לרבות עובדים שהועסקו במכללה כמרצים ומנהל המכללה הציע להם לשמש גם כרכזים.

(2) הביקורת איתרה תקופות בהן העסיקה המכללה מספר רכזים בו זמנית, לעיתים באותו תפקיד.

(3) המכללה העסיקה לעיתים מספר רכזים בו זמנית בהגדרות תפקיד של רכז פדגוגי, רכז אדמיניסטרטיבי ורכז קורסים.

(4) מהמכללה נמסר כי דרישות התפקיד של "מנהל פרויקטים" זהות לדרישות תפקיד רכז. עוד נמסר מהמכללה כי תפקיד זה כולל טיפול בהנפקת תעודות לסטודנטים, בנהלים של המכללה, טיפול בתלונות ובטענות הסטודנטים.

(5) משיחה שערכה הביקורת עם חלק מהרכזים עולה כי תפקיד הרכז אינו מוגדר ועובדים אלה היו אמורים להכניס תוכן להגדרת התפקיד.

(6) הביקורת איתרה כי בשנים 2001 - 2003 הוחלפו האנשים שאיישו תפקידי הרכז מדי מספר חודשים, כמפורט להלן:

שם	תאריך
גב' ג.ל.א. (*)	נובמבר 2000
מר ד.ב. (*)	אוקטובר 2000 – דצמבר 2000
מר א.ש.	ינואר 2001 – יולי 2001
גב' פ. (*)	יולי 2001 – אוקטובר 2001
-	נובמבר 2001 – דצמבר 2001
גב' מ.ט.א.	ינואר 2002 – יוני 2002
-	יולי 2002 – אוגוסט 2003
גב' מ.	ספטמבר 2002 - יוני 2003
מר מ.ד. (**)	ממאי 2002 - מועד כתיבת דוח הביקורת
גב' ת.ש.	במועד כתיבת דוח הביקורת

(*) שימשו גם כמרצים במכללה.

(**) הביקורת איתרה מסמכים שונים של המכללה בהם מוגדר תפקידו באופן שונה כל פעם. להלן הגדרות תפקידיו: רכז פדגוגי, רכז אדמיניסטרטיבי ומנהל פרויקטים.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "המכללה זקוקה ל-2 רכזים במשרה מלאה, מכורח המציאות מאושרת רק חצי משרת רכז. מאחר והפעילות מפוצלת ל-3 משמרות ביום, גם לקורסים וגם ללימודי תעודה, קיים צורך תמידי בנוכחות מול תלמידים, שמתחלקת ביניהם, בשעות ובתפקידים, 10 שעות כל אחד. את המרווחים ביניהם סוגרים בעלי תפקידים נוספים, שקיימים בשטח באותו זמן.."

(7) הביקורת ביקשה ממנהל המכללה את רשימת הרכזים בשנים 2002 - 2003. מהרשימה שהתקבלה נעדר, באופן לא ברור, שמה של גב' ר.ב.א.פ. אשר הייתה מעורבת בשליחת התלונות וכפי שנמסר לביקורת, ניהלה למעשה את המכללה בתקופה בה שימשה כרכזת עת מנהל המכללה נעדר מהמכללה עקב חופשה.

מנהל המכללה מסר לביקורת כי גב' ר.ב.א.פ. לא היתה רכזת בפועל ותפקידה הסתכם ברישום תלמידים לקראת שנת הלימודים הבאה. בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, במסמך "הודעה על תחילת עבודה" עליו חתום מנהל המכללה מצויין כי תפקידה של גב' ר.ב.א.פ. היה "רכזת הכשרה פדגוגית" ובדוחות נוכחות שהגישה הנ"ל עבור שנת 2001, עליהם חתום מנהל המכללה, מצויין כי תפקידה היה "רכזת הכשרה פדגוגית". כמו כן, כמצויין לעיל, גב' ר.ב.א.פ. אשר, בין השאר, היתה אחראית באותה עת על העסקת מרצים חדשים וערכה ראיונות קבלה, ניהלה בפועל את המכללה בתקופת היעדרותו של מנהל המכללה ועל כך דיווחו עובדים אחרים במכללה שעבדו באותה עת.

(8) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"לגב' ר.ב.א.פ. היו כוונות טובות שתועסק כרכזת, אבל בפועל עסקה רק בקיץ בהכנות ורישום ולא ריכזה מול תלמידים מעולם..."

(9) מנהל המכללה מסר לביקורת כי התחלופה הגבוהה של הרכזים נובעת מהמשכורת הנמוכה שקיבלו מהמכללה.

(10) בניגוד לטענתו של מנהל המכללה, משיחות שערכה הביקורת עם חלק מהרכזים, האחרונים מסרו כי הפסיקו עבודתם כרכזים במכללה (חלקם המשיכו בעבודתם כמרצים בלבד) עקב חוסר יכולת לתקשר ולעבוד עם מנהל המכללה. יש לציין כי המשכורת "הנמוכה" לא מנעה מגורמים אלה לשמש כמרצים בעוד שכרכזים היו מורשים לעבוד יותר שעות מאשר כמרצים.

(11) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "אך ורק תגמול משכורות נמוכות היו במוקד החיכוך..."

ח. אוצרת תערוכה

(1) למכללה אוצרת גלריה שתפקידה, בין השאר, לפקח ולארגן את התערוכות האמורות להתקיים אחת לחודש בגלריית המכללה.

(2) מנהל המכללה מסר לביקורת כי פעילותה של האוצרת אינה קשורה לתערוכות ולהצגת יצירות אמנות של תלמידי המכללה אלא מתמקדת לתערוכות אמנים חיצוניים בלבד.

(3) מנספח לחוזה העסקתה של אוצרת הגלריה במכללה עולה כי הגדרות התפקיד כוללות הפקת תערוכות אחת לחודש לאמן יחיד או לקבוצה, איתור אמנים ברמה אמנותית בעלי עניין לציבור, מתן שירותי אוצר והפקת הזמנות לתערוכות.

(4) מנהל המכללה מסר לביקורת כי בשנת 2003 תעריף הצגת תערוכה באולם המכללה היה כ- 2,500 ש"ח.

(5) המכללה שילמה לאוצרת התערוכה שהעסיקה בחודשים מרץ – אפריל 2003 סך של כ- 4,273 ש"ח.

(6) מדוח הכנסות של המכללה עולה כי בחודשים ינואר 2003 - אוגוסט 2003 הוצגו בגלריית המכללה שני אמנים בלבד כמפורט להלן:

הכנסה בש"ח	תאריך תערוכה
2,500	3 - 4 באפריל, 2003
<u>1,500</u>	11 במאי, 2003 - 3 ביוני, 2003
<u>4,000</u>	

(7) בדוח יתרות סעיפי תקציב צפי עד סוף 2003 מצויין, בין השאר, כי עלות העסקת אוצרת עבור 3 חודשים הינה 5,106.66 ש"ח. לביקורת נמסר מהמכללה כי בחודשים אוקטובר - דצמבר, 2003 הוצגו 2 תערוכות אשר ההכנסות מהן עמדו על 5,000 ש"ח בלבד.

(8) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, כדלקמן:

"בינואר 2003 הוצגה תערוכת צילומים בנושא יפו, שהושאלה מהמישלמה ביפו. בפברואר 2003 התקיים פאנל ביקורת עבודות לסטודנטים. בגלדיה לא הוצגה תערוכה חיצונית. ביולי-ספטמבר 2003- תערוכת בוגרים... זכות ההנהלה לתצוגה דידקטית ולשינויים."

ט. פקידת שיווק

- (1) ממסמך הנושא תאריך 28 ביולי, 2003, ששלח מנהל המכללה לסגן חשב באגף מצויין כי "לצורך חגבור הרשמה לשנת הלימודים תשס"ד, אבקש אישור העסקה עקרוני בחוזה חד פעמי לתקופה של שלושה חודשים מחודש אוגוסט עד אוקטובר 2003. הגדרת תפקיד, פקידת שיווק ורישום... בהיקף של 9 שעות שבועיות."
- (2) תשובתו בכתב היד של מנהל משאבי אנוש באגף החינוך הייתה כדלקמן:
 "נא לנהוג כפי שהיה בעבר. אני לא אישרתי לפני שנה כל העסקה מסוג זה. אם לפני שנה בן הופעלה (הועסקה) מזכירה לרישום, ואם יש לו תקציב או אני בן ממליץ לאשר.
 בקיצור- מה שהיה הוא שיהיה." (ההדגשות במקור)
 בפתק שצורף למסמך הנ"ל נרשם בכתב יד כדלקמן:
- (3) " יש ביקוש.
 פקידת רישום מביאה כסף 1,500 ש"ח בחודש.
 אוג'+ספטמבר+אוק'
 לא היה תואר I בשנה שעברה
 1. א. +מ. (פקידות המכללה) מתחנות ולקחות חופש.
 2. שדרוג לימודים להשלמה לתואר."
 במסמך הנושא תאריך 25 באוגוסט, 2003, עליו התומה גב' מ., מזכירה לשעבר במכללה, מצויין, בין השאר, כדלקמן:
- "תקופת ההרשמה הלחוצה דרשה מאיתנו לגייס פקידת שיווק לצורך חגבור... ה. (עוזרת חשב) לא אישרה לי העסקה בחוזה חד פעמי אבל כן אישרה לי להכין חוזה לתקופת אוגוסט-ספטמבר וחוזה נוסף אוקטובר-יוני (מאחר ואתה בחורה אמורה גם ללמד החל מחודש אוקטובר." (ההדגשות במקור)
 מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "פקידת רישום אושרה בקיץ, אך לא עסקה בלימוד."
- (5) הביקורת איתרה כי בתאריך 30 בספטמבר, 2003, ביצעה המכללה הזמנת עבודה עבור תפקיד של פקידת שיווק לצורך חגבור ההרשמה לשנת תשס"ד.
- (6) לביקורת נמסר ממנהל המכללה כי לא נרשם ולו תלמיד אחד עבור לימודי התואר שהמכללה הציעה בידיעון לשנת הלימודים תשס"ד ולשם כך הועסקה "מזכירת שיווק". לדבריו, הסיבה לכך הינה כי התואר ניתן בשיתוף מכללת "אורנים" אשר עקב מיקומה המרוחק נמנעו תלמידים מלהירשם למסלול המוצע.
- (7) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "למרות האילוצים, סיימתי שנה באיזון תקציבי."

פרק טו - הוצאות שונות

60. רקע

מנהל המכללה מסר לביקורת כי המכללה אינה נושאת בהוצאות שאינן קשורות בפעילותה וכי עליה להצטמצם בהוצאותיה מאחר והתקציב שנקבע לה על ידי העירייה הינו מצומצם.

61. ממצאים

הביקורת מצאה כי המכללה נשאה בהוצאות מיותרות שכביכול אינן קשורות לתחום פעילותה השוטפת:

א. אירוח משלחת מחו"ל

- (1) מנהל המכללה מסר לביקורת כי בשנת 1999 התארח משלחת של תלמידי המכללה בגרמניה, באישור מדור משלחות. לדברי מנהל המכללה, תלמידים אלה מימנו עלות כרטיסי הטיסה ובעלות האירוח נשאו המארחים הגרמנים. עוד הוסיף מנהל המכללה כי עלות נסיעתו מומנה כולה על ידי מדור משלחות בעירייה.
 - (2) מנהל המכללה מסר כי אירוח משלחות תלמידים זרים מחו"ל נעשה באמצעות מדור משלחות בעירייה. חלקה של המכללה מסתכם לעיתים באירוח הקבוצה במבנה המכללה וסיוור רגלי בסביבת המכללה ביפו.
 - (3) למרות טענתו של מנהל המכללה כי המכללה לא נושאה בעלות כלשהי שהייתה כרוכה באירוח משלחות מחו"ל, הביקורת איתרה מכתב הנושא תאריך 28 באוקטובר, 1999, שנושאו "הזמנת נסיעה - למרכז לימודי האומנויות, יפו". ממכתב זה עולה כי הוזמן אוטובוס מפואר עבור טיול שנערך למשלחת חילופין מגרמניה.
- מתדפיס של מינהל החינוך-מחלקת כספים, עולה כי שוריין סכום של 1,599 ש"ח עבור ההסעה אשר נרשם בסעיף "סדנאות".
- מתכנית הטיול שתוכננה עבור קבוצת תיאטרון מהעיר קלן בגרמניה עולה כי מנהל המכללה היה אחראי על ארגון אירוח קבוצה זו וליוויה בחלק מימי השהייה בארץ.
- עוד עולה כי הקבוצה שהתה בישראל 11 יום מהם התארחו פעמיים בלבד במכללה – פעם אחת כחלק מסיוור ביפו (טיול שערך 5 שעות בלבד) ופעם נוספת במסיבה שערך עבורם מנהל המכללה בערב שבת.

ב. ארוחות ואירועים שונים

1) שנת הלימודים תשס"א

(א) מנהל המכללה מסר לביקורת כי הכיבוד שהוגש בישיבות הצוות הניהולי (מנהל, רכז, מרצים) שנערכו במכללה מומן על ידו או הובא על ידי המרצים שנכחו בישיבות. בנוגע לישיבות צוות שנערכו בסוף שנת לימודים, מנהל המכללה ציין כי המכללה מימנה הכיבוד שרכשה מחנויות מכולת בלבד ומעולם לא נרכש כיבוד ממסעדה.

(ב) ממסמך הכתוב בכתב ידי ומפרט הוצאות שונות משנת 2001 מצויין בין השאר, כדלקמן:

"- 595 שח' (כיבוד לישיבת צוות- "ד.ש." 16.5.01)

(ג) ממסמך של המכללה הנושא תאריך 14 במאי, 2001, שנושאו ישיבת צוות כללי, שתתקיים בתאריך 15 במאי, 2001, מצויין, בין השאר, כדלקמן:

"נפתח בארוחת צהריים, קייטרינג" פיקנטי בטעם שקשוקה."

(ד) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי **"ישיבת צוות חגיגת לקראת סיום שנה היתה אמורה להיות בנוכחות מנהלת המינהל ומנהל האגף, אך הביקור בוטל."**

2) שנת הלימודים תשס"ב

(א) בתאריך 23 ביוני, 2002, כתב מנהל המכללה מכתב למנהלת מינהל החינוך בעירייה, בו ביקש **"אישור להוצאה חד פעמית (מסעיף תקציב של המכללה) בסך כולל של 1,500 ש"ח עבור הוצאות: פרחים וכיבוד הצוות בחגיגת הסיום"**

(ב) לבקשה זו צורף מכתב נושא תאריך 30 ביוני, 2002, שכתב מנהל המכללה למנהל אגף התרבות והאמנויות בעירייה, בו ביקש **"אישור להוצאה חד פעמית (מסעיף תקציב של המכללה) בסך כולל של 800 ש"ח עבור הוצאות: פרחים וכיבוד הצוות בחגיגת הסיום."** על מכתב זה מופיעה חתימה ידנית בלתי מזוהה.

מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי **"נאמר שהסכום גדול ויש לצמצם, לכן נשלחה בקשה נוספת, זולה יותר."**

(ג) הביקורת מדגישה כי מכתב זה זהה בתוכנו למכתב ששלח מנהל המכללה 7 ימים קודם לכן, למנהלת מינהל החינוך, למעט הסכום שהתבקש.

(ד) הביקורת איתרה חשבונית הנושאת תאריך 1 באוגוסט, 2002, על סך 500 ש"ח, שהפיקה למכללה מסעדת "ד.ש.". על חשבונית זו צויין בכתב יד "לא שולם".

(ה) בבקשה לביצוע רכישה הנושאת תאריך 18 באוגוסט, 2002, צויין כי הרכישה הינה עבור "כיבוד לצוות המכללה במסיבת סוף שנה תשס"ב". עוד עולה מהמצויין על הבקשה כי מדובר בכיבוד שנרכש ממסעדת "ד.ש.". בעלות של 500 ש"ח.

(ו) מנהל המכללה רשם בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כדלקמן:

"ישיבת הצוות התקיימה ב- 30.07.2002... טקס סיום שנה"ל תשס"ב התקיים ב- 02.07.2002, בנוכחות מנהל אגף החרבות..."

(ז) הביקורת איתרה חשבונית מתאריך 3 ביולי, 2003, על סך 3,500 ש"ח שהופקה למכללה על ידי "ל.ג.ל.". עבור "נשף סיום בתאריך 2.7.03". התשלום לא כלל כיבוד שהובא על ידי התלמידים עצמם.

(ח) לחשבונית זו צורפה בקשה על סך 3,500 ש"ח לביצוע רכישה הנושאת תאריך 3 ביולי, 2003. בבקשה צויינו פרטי הבקשה כ"השכרת ג.ל. ביפו העתיקה לצורך מסיבת סיום שנה – תשס"ג, לתלמידים ובוגרים.". עוד צויין על החשבונית כי הוצאה תיזקף לסעיף תקציב "סדנאות".

(ט) מנהל המכללה מסר לביקורת כי עבור השתתפות באירוע זה לא גבתה המכללה כספים.

למרות טענתו של מנהל המכללה, מטופס "איסוף כספים" למסיבת הסיום הנ"ל עולה כי עבור בני הזוג של התלמידים שהשתתפו באירוע גבתה המכללה סך של 20 ש"ח לאדם. סך הכל גבתה המכללה עבור השתתפות בני זוג סך של 220 ש"ח.

מסקנות

השכרת חדרים ואולמות

62. בחדרי המכללה נערכו לעיתים אירועים שונים ללא גביית דמי שכירות וזאת בניגוד לקביעת ועדת תעריפים עירוניים כי אין לאפשר שימוש באולם ללא הסדר כספי.

63. אין הקפדה על גביית תעריפים אחידים בגין השכרת חדרים; ממצאי הביקורת עולה כי במקרים בהם מנהל המכללה היה מעורב בשימוש שנעשה בחדרי המכללה הוא שהחליט לעיתים האם לגבות תשלום עבור השימוש שנעשה ומה יהיה גובהו. הביקורת איתרה מקרה בו הושכר חדר במכללה לחמותו של מנהל המכללה, תמורת כמחצית הסכום שנגבה משוכרים אחרים.

64. בהשכרות חדרי המכללה לא נגבה תשלום נוסף עבור שירותי ניקיון ואחזקה (אשר נמסר לביקורת שבוצעו בפועל עקב האירועים שנערכו) וזאת בניגוד לקביעת ועדת תעריפים עירוניים בענין זה.

היעדרויות

65. מנהל המכללה לא נהג כשורה, לדעת הביקורת, עת שנעדר מעבודתו (סמוך לפתיחת שנה"ל תשס"ב) למשך כחודשיים, מבלי להעביר חפיפה לרכזת במכללה שהיתה אמורה למלא תפקידו בהיעדרו.

66. חלק מהיעדרויותיו של מנהל המכללה היו קשורות לארגון סמינרים שתוכננו להתקיים בחוץ לארץ. בסמינרים אמורים היו להשתתף ולממן השתתפותם תלמידי המכללה. לדעת הביקורת, מאחר ומרבית התלמידים אינם בעלי יכולת כלכלית גבוהה (חלקם אף מקבלים סיוע מאת המוסד לביטוח לאומי), הם לא היוו קהל יעד לפעילות זו.

החזר הוצאות מ- "קופה קטנה"

67. הביקורת תמיהה על כך שנמצאו ב"קופה קטנה" מספר חשבוניות עם תאריכים זהים או סמוכים, בעיקר בגין רכישת צרכי שתיה וכיבוד. לדעת הביקורת, במקרים מעין אלו, יש בהיקף הרכישות כדי להצביע לכאורה, על בזבוז כספים או לחלופין, על כך שחלק מהמצרכים לא שימשו את עובדי המכללה.

68. אישור אגף החשבות התייחס למהות הרכישה ולכלל הרכישות כחלק ממחזור "קופה קטנה" ולא נערכה ביקורת אודות סמיכות רכישות זהות אשר שימשו מספר מועט של עובדים.

69. הביקורת תמיהה על היקף ההוצאות בגין פיתוח תמונות וצרכי צילום אשר מומנו מכספי "קופה קטנה". הביקורת סבורה, בהתבסס על כמות התמונות שהוצגו בפניה, כי מרבית התמונות שפותחו אינן מצויות כלל במכללה.

עמידה בדרישות המוסד

70. המכללה לא הקפידה על כך, שתלמידים ימלאו אחר דרישות הקורסים בהם השתתפו, בטרם יזכו לקבל תעודה המעידה על סיום לימודיהם.

71. מנהל המכללה נהג בתלמידי המכללה איפה ואיפה; כך למשל: דרש הגשת עבודות ממספר תלמידים שלמדו קורסים זהים במוסדות אחרים מחד גיסא ופטר מהגשת עבודה בקורס עיוני, תלמיד שלמד בעבר קורסים מעשיים בלבד, מאידך גיסא.

72. חלק מהתלמידים נעדרו מהשיעורים מעבר למותר וככל הנראה לא השלימו את מכסת שעות הלימוד הנדרשות. למרות זאת, קיבלו תעודת גמר. כמו כן, ככל הנראה, במטרה לעודד רישום תלמידים, הקלה המכללה בדרישותיה (הגשת עבודות עיוניות ונוכחות בשיעורים) במקרים בהם

היה מדובר בתלמידים בעלי נסיבות מיוחדות, כגון פצועי צה"ל או כאלו שעבדו בשעות בהן התקיימו הלימודים.

שעות נוספות ודיווחים - עובדים קבועים וזמניים

73. בשנים 2001 - 2002 דיווח מנהל המכללה על שעות נוספות בגין הכנות לתערוכות שנערכו במכללה, השתתפות בתערוכות שאינן בעלות זיקה ישירה למכללה, ועדות קבלה, כנסים שונים, הדרכות סיורי סטודנטים בחוץ לארץ (שבסופו של דבר לא נערכו) וכדומה.

74. במקרים רבים ציין מנהל המכללה כי התכלית שלשמה עבדו שעות נוספות הייתה "במכללה", ללא הסבר מפורט לסיבה לשהותו במכללה לאחר שעות עבודתו הרגילות או שלא ציין כל הסבר.

75. כרטיס הנוכחות של אחד העובדים מולא על ידי מספר עובדים שונים. כמו כן, ימי העבודה שדיווחה אחת העובדות בדוח השעות שלה היו כוזבים. כלומר, הימים בהם עבדה בפועל היו שונים מאלה שדיווחה עליהם ואושרו על ידי מנהל המכללה.

76. מהממצאים עולה כי בחודשים בהם לא היו לימודים במכללה (יולי-ספטמבר) דיווחו עובדים על שעות עבודה כמרצים וזאת באישורו של מנהל המכללה. הסברו של מנהל המכללה לכך שמשכורת זו היתה, בין השאר, עבור "השלמת ספיחי חובותיהם של סטודנטים", נראית לביקורת תמוהה לאור העובדה כי אחת המרצות מסרה לביקורת כי קיבלה משכורת כמרצה ללא עבודה מצידה ומבחינתה מדובר היה בדיווח רישומי בלבד, אשר לדבריה היה ידוע למנהל המכללה.

מספר תלמידים בקורסים

77. מספר התלמידים הנרשמים ללימודים במסלול תעודה הינו נמוך (כ-30 בלבד). כמו כן נפתחו קורסים שונים שהשתתפו בהם מספר תלמידים נמוך מהנדרש. הביקורת איתרה קורסים אליהם נרשמו 3 תלמידים בלבד.

מרתון מודל עירום

78. הביקורת רואה בחומרה את העובדה שבמקרה בו נותר רווח מגביית דמי השתתפות למרתוני ציור הוא לא הופקד בקופת המכללה.

תערוכות לימודים

79. הביקורת סבורה כי השתתפות המכללה בתערוכות לימודים שונות אשר היו כרוכות בעלות כספית היתה מיותרת היות ולא תרמה בפועל להגדלת מספר הנרשמים ללימודים במכללה.

תלמידים

80. לדעת הביקורת, שיעור התלמידים שהפסיקו לימודיהם מבלי לסיימם הינו גבוה. ממצאי הביקורת עולה כי הסיבות לכך היו: אכזבה מרמת הלימודים ואכזבה מהיחס לו זכו לקבל ממנהל המכללה במהלך שנת הלימודים הראשונה.

81. בניגוד לקבוע בידיעון המכללה, המכללה לא הקפידה על קיום ועדות קבלה לתלמידים שביקשו ללמוד בה. ועדות הקבלה שהתקיימו היו אקט פורמלי בלבד והתלמידים לא נדרשו להציג תיק עבודות אישי. מהממצאים עולה כי עובדת במכללה התבקשה על ידי מנהל המכללה למלא באופן פיקטיבי טפסים שהיתה אמורה למלא ועדת הקבלה. לדעת הביקורת, ביטול ועדת הקבלה פגע ברמת הלימודים ובשמה של המכללה שאמורה היתה להוות מוסד מכובד להכשרת מדריכים, היות וכל תלמיד שחפץ ללמוד במכללה, אף אם לא ניחן בכישורים אמנותיים, התקבל ללימודים.
82. תלמידים מצטיינים אשר קיבלו סיוע מהביטוח הלאומי, לא זכו לקבל פרסי הצטיינות (מלגת עידוד להמשך לימודיהם במכללה), כפי שניתן לתלמידים שממנו לימודיהם באופן אחר. לדעת הביקורת, העובדה שתלמידים נזקקו לסיוע מהמוסד לביטוח לאומי, אין בה כדי למנוע מבעדם לקבל סכום כסף נוסף למימון פעילויות נוספות במכללה, שאינן חובה לדעתו של מנהל המכללה.

גבייה ביתר

83. לדעת הביקורת, המכללה צריכה לשאוף להשוואת קריטריונים כשל מוסדות אקדמאיים להשכלה גבוהה. הדרישה מתלמידים שקיבלו פטורים מקורסים עיוניים, עקב הכשרה קודמת, להגיש עבודות ולשלם (באמצעות המוסד לביטוח לאומי) על קורסים אלה נראית לביקורת תמוהה ולא ברורה, למרות הסבריו של מנהל המכללה.
84. המכללה אינה מקפידה להעניק הנחה בשכ"ל, כפי המצויין בנוהלי הרישום, לתלמידים אשר למדו לימודים אקדמאיים.
85. אחד המרצים במכללה דרש תשלום נוסף עבור ביצוע יציקת ברונזה למרות שלפי מסמכים פירסומיים של המכללה, פעולה זו היתה חלק משלבי הלימוד בקורס. דרישת התשלום היתה בידיעת מנהל המכללה אשר לא ראה בכך טעם לפגם.

הבטחות שונות

86. הבקרה היחידה הקיימת על דיווחי הנוכחות של העובדים הינה של מנהל המכללה המאשר בחתימתו הרישומים שדווחו. מחלקת משאבי אנוש במינהל החינוך והתרבות מסתמכת על אישורו של מנהל המכללה ללא בדיקה נוספת האם הדיווחים (כגון ימי מחלה כוזבים) נכונים.
87. מנהל המכללה קבע על דעת עצמו אלו קורסים יתקיימו במכללה. כמו כן הורה לבטל קורסים, חרף העובדה שהיתה היענות גבוהה של תלמידים להשתתף בהם.
88. המכללה פרסמה בידיעון מידע כוזב, כאילו קיימת תכנית לימודי השלמה ממסלול א' למסלול ב'. בפועל, לא היתה תכנית ללימודי השלמה והתלמידים נדרשו להירשם לקורסים מעשיים (המוצעים לכלל התלמידים) שלא נרשמו אליהם במהלך לימודיהם במסלול א'.

89. המכללה מציעה בידיעונה, רישום לתכנית לימודי השלמה לתעודת הוראה באמנות מורה בכיר ולתואר B/Ed. לדעת הביקורת, המכללה אינה ערוכה (מבחינת צוות הוראה וקורסי לימוד) להעברת לימודים אלה, כפי שדרש משרד החינוך, התרבות והספורט.
90. המכללה לא ביצעה משוב אודות המרצים שעבדו במכללה וזאת בניגוד לסיכום בינה לבין התלמידים.

דוחות נוכחות

91. רישומים בדוח "רישום תנועות העובד (יציאות בשעות העבודה)" אינם מתבצעים באופן שוטף בניגוד להנחיה שניתנה בפרוטוקול דיון בנושא ביקורת נוכחות במכללה. אותרו מקרים רבים בהם מנהל המכללה נעדר מהעבודה ופרטי ההיעדרות נרשמו לאחר מכן, לבקשתו, על ידי עובד אחר.

עובדים

92. המכללה העסיקה מספר עובדות זמניות אשר עלות העסקתן למכללה היתה גבוהה מההכנסות שנבעו מעבודתן. דוגמא לכך הינה העסקת עובדת זמנית שהיתה אחראית על הדרכת קבוצות וקשרי חוץ- עלות העסקתה בשנת 2002 היתה גבוהה בכ- 80% מהכנסות המכללה בגין הסיוּרִים עליהם היתה אחראית. למרות זאת, מנהל המכללה המשיך להעסיקה. בשנת 2003 עלות העסקתה היתה גבוהה בכ- 75% מההכנסות שנבעו מעבודתה.
93. המכללה העסיקה רכזים ללא ניסיון פדגוגי קודם. חלק מהרכזים החלו עבודתם במכללה כמרצים (לפי השכלתם) ומשרת רכז הוצעה להם מאוחר יותר למרות חוסר ניסיונם והכשרתם.

הוצאות שונות

94. המכללה, למרות תקציבה המצומצם, נשאה בהוצאות מיותרות שכביכול אינן קשורות לתחום פעילותה השוטפת. הוצאות אלה היו בגין אירוח משלחת מחוץ לארץ וארוחות ואירועים שונים שנערכו במכללה.

המלצות

95. קיימת חשיבות רבה לקיום אמצעי בקרה ופיקוח מעמיקים יותר של הגורמים המוסמכים בעירייה על הפעילות במכללה, וזאת על מנת למנוע הישנות מקרים בהם גורם במכללה מבצע לכאורה, פעולות שאינן עולות בקנה אחד עם מינהל תקין. כך למשל, יש לדרוש לקבל פירוט רב יותר לרכישות המבוצעות באמצעות "קופה קטנה", לרבות קבלת הסברים לרכישות וביצוע מעקב אחר רכישות בעלות אופי דומה.
96. ראוי לבחון דרכים שיאפשרו לקצץ בהוצאות המכללה. כך למשל, ראוי לשקול שינויים בתוכנית הלימודים המוצעת, כך שתכלול מספר קורסים מצומצם יותר מהקיים (במטרה לחסוך בעלויות מרצים).

97. יש לעדכן את ידיעון המכללה בכל הנושאים בהם, הלכה למעשה, המכללה פועלת באופן שונה ממה שמפורסם בידיעון (כגון הכרה בתארים לצרכי שכר). כמו כן, יש להקפיד כי גהלים ודרישות לימודיות שקבעה המכללה (כגון החובה להשתתף בקורסים והגשת עבודות) יקוימו ללא יוצא מן הכלל.
98. כפי שצויין בדוח הביקורת, הביקורת לא בדקה את הכדאיות שבהמשך הפעלתה של המכללה על ידי עיריית תל אביב-יפו. למרות זאת, לאור העובדה כי בשנת 2003 כ-50% מהוצאות המכללה מומנו על ידי העירייה, יש לבחון את הכדאיות של המשך הפעלתה, ולא רק מההיבט הכלכלי, לאור הממצאים.
99. הואיל ודווח לביקורת כי עפ"י בקשת מנהל המכללה, הוחלט בתאריך 23/8/04 לאשר למנהל המכללה לפרוש לגמלאות החל מתאריך 31/12/04, במסגרת "תוכנית עידוד פרישה", לא מצאה הביקורת טעם להמליץ המלצות אישיות לגביו.

הערת הביקורת

מנהל מחלקת משאבי אנוש במינהל החינוך והתרבות מסר לביקורת כי המכללה לאמנויות ביפו נסגרה בתאריך 31.8.2004 וכי מנהל המכללה מר א. ב. המשיך להיות מועסק ע"י העירייה עד לתאריך 31.12.2004 (לסיום המינהלות הנדרשות בסגירת המוסד-ת.חשבונאית, תקציב ציוד וכיו"ב).

נימוקי הסגירה, כפי שמסר מנהל מחלקת משאבי אנוש במינהל החינוך והתרבות לביקורת מפורטים להלן:

- " אין זכות קיום למכללה שאינה מתפקדת כמכללה. מספר התלמידים לא הצדיק את קיומה של המכללה.
- התקבלו תלונות על דרך ניהול המכללה הן ברמת התוכן והן ברמה התקציבית.
- מינהל החינוך ביקש לקיים ביקורת תפעולית במכללה לאשרר הטענות או לשלול אותן. כאן המקום לציין, שתלונות שהתקבלו באותו עניין קודם לכן, הועברו לבדיקת מנהל אגף תרבות לשעבר - מר י. מ. (השם המלא במקור). מר מ. חזר עם תשובה, שלאחר בדיקה הכל תקין, ומסיבה זו, לא בוצע המשך מהלך לבחינה מעמיקה.
- כאמור, עפ"י תכנית מינהל החינוך התרבות והספורט נפתחה ביקורת תפעולית של המוסד, בחסות משרד מבקרת העירייה. בדו"ח הביניים של הביקורת נמסרו נתונים, שאינם משאירים יד לדמיון. על בסיס נתונים אלו, ההחלטה היתה בלתי נמנעת ואחת היא - לסגור המכללה.
- המלצה זו הועברה ע"י הח"מ למנהל מינהל החינוך התרבות והספורט. ההמלצה אושרה והועברה ע"י מנהל מינהל החינוך התרבות והספורט, במדרג קבלת ההחלטות בעירייה למנכ"ל העירייה ולראש העירייה, ואושרה על ידם."